

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020110

DOM
2021-09-30
Stockholm

Mål nr
T 8979-19

Sid 1 (7)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Västmanlands tingsrätts dom 2019-07-16 i mål nr T 3807-18 och T 3959-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Erik Näsström, 19550403-6913
Malstensgatan 8
723 53 Västerås

Ombud: Advokaten Göran Landerdahl
Advokatfirman Landerdahl & Partners AB
Hantverkargatan 2 B
722 12 Västerås

Motpart

Maria Näsström, 19650524-1502
Flisavägen 19
723 53 Västerås

Ombud: Advokaten Catarina Ceder
Ceders advokatbyrå AB
Rådmansgatan 9
733 30 Sala

SAKEN

Klander av bodelning

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.
2. Hovrätten tillåter inte att Erik Näsström återtar sitt vitsordande av att bostadsrättslägenheten var giftorättsgods och i stället åberopar att den ska vara enskild

Dok.Id 1728106

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 00

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

egendom eftersom 610 000 kr av hans enskilda egendom användes som betalning av lägenheten genom att han belånade sin fastighet Eldstenen 5.

3. Erik Näsström ska ersätta Maria Näsström för hennes rättegångskostnader i hovrätten med 64 643 kr, varav 46 312 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens dom till dess betalning sker.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Erik Näsström har, som han slutligen bestämt sin talan, yrkat att hovrätten ska bestämma att Erik Näsström ska betala bodelningslikvid till Maria Näsström med i första hand 102 353 kr, i andra hand 524 168 kr, i tredje hand 1 206 078 kr och i fjärde hand 1 511 078 kr.

Maria Näsström har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

PARTERNAS TALAN

Parterna har åberopat samma grunder och utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som i tingsrätten.

Erik Näsström har tillagt att hans uppfattning är att parterna i tingsrätten var eniga om att av beloppet 79 000 kr på Avanzakontot i hans namn äger de gemensamma barnen 78 743 kr. Hans till beloppet ändrade yrkanden i hovrätten bygger på den uppfattningen.

Maria Näsström har motsatt sig påståendet om att de skulle ha varit överens om att dessa pengar tillhörde barnen och uppgett att kapitalbeloppet på kontot är giftorättsgods.

UTREDNINGEN

Parterna har åberopat samma bevisning som i tingsrätten. Hovrätten har tagit del av ljud- och bildupptagningarna av de förhör som hölls vid huvudförhandlingen i tingsrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Den enskilda firman och ENK AB

Det är ostridigt att makarna inför ingåendet av äktenskapet 1994 hade upprättat ett äktenskapsförord, som innebar att all egendom de förvärvat före äktenskapet skulle utgöra enskild egendom samt att avkastningen av den enskilda egendomen och surrogat skulle utgöra enskild egendom. Av utredningen framgår att Erik Näsström vid äktenskapets ingående hade enskild egendom bland annat i form av värdepapper på ett VP-konto hos Handelsbanken. Under åren fram till 2002 hade innehavet flyttats till olika institut för att slutligen komma att vara placerat hos Avanza. Hovrätten finner i likhet med tingsrätten att utredningen om hur aktiehandeln bedrevs visar att det uttagna beloppet om 5 750 kr från kontot i Avanza var att betrakta som Erik Näsströms enskilda egendom.

Beloppet kom därefter att den 12 december 2005 sättas in på makarnas gemensamma konto i ICA-banken. Vid insättningen fanns redan medel inestående på kontot. Såsom tingsrätten redovisat är det vidare utrett att betalningen av registreringsavgiften för den enskilda firman skedde den 19 december 2005 och att det däremellan skedde två andra transaktioner på kontot.

Ett kontos behållning bör kunna anses vara enskild egendom till den del den motsvarar insatta medel av enskild natur under förutsättning att makarna genom bokföring eller på annat sätt sinsemellan håller de skilda medelslagen isär (se NJA 1992 s. 773).

Det är enligt hovrätten inte visat att Erik Näsström och Maria Näsström har använt sig av bokföring eller av någon annan liknande hantering för att sinsemellan kunna hålla isär enskild och gemensamt ägd egendom på det gemensamma kontot. Såsom tingsrätten funnit har det inte heller i övrigt framkommit något som kan anses visa att det är enskild egendom som använts för betalning av registreringsavgiften. Det har därmed skett en sådan sammanblandning att egendomen har förlorat sin karaktär av att vara enskild egendom.

Hovrätten finner, i likhet med tingsrätten, att följden därav är att den enskilda firman, och även aktierna i ENK AB är att betrakta som giftorättsgods.

Bostadsrättslägenheten

Till stöd för sin talan avseende bostadsrättslägenheten har Erik Näsström gjort gällande att den ska utgöra hans enskilda egendom då den del av köpeskillingen som inte finansierades genom lån betalades med medel som härrörde från utdelning från ENK AB. Av tingsrättens dom i anslutning till återgivandet av Erik Näsströms grund i denna del framgår vidare att om bolaget skulle anses utgöra giftorättsgods så vitsordas det dock att lägenheten utgör giftorättsgods.

I hovrätten har Erik Näsström tillagt att om ENK AB inte skulle bedömas vara hans enskilda egendom så ska bostadsrättslägenheten ändå anses vara hans enskilda egendom då 610 000 kr användes av hans enskilda egendom som betalning av lägenheten genom att han belånade sin fastighet Eldstenen 5.

Erik Näsström har i hovrätten hänvisat till att det angivna vitsordandet i den överklagade domen måste ha uppkommit genom ett missförstånd från tingsrättens sida.

Vad Erik Näsström har gjort gällande i denna del får enligt hovrätten anses innebära ett påstående om rättegångsfel i tingsrätten.

Hovrätten finner att vitsordandet innehållsmässigt har redovisats både tydligt och utförligt i tingsrättens dom. Sett till innehållet föreligger även ett direkt samband med den föregående texten i det berörda stycket. Erik Näsström har inte närmare utvecklat varför det skulle ha uppkommit ett missförstånd i tingsrätten. Vad som har anförts av Erik Näsström ger enligt hovrätten inte stöd för att det har begåtts något fel i tingsrätten.

Mot denna bakgrund anser hovrätten att Erik Näsström ska anses ha avgett det vitsordande som tingsrätten antecknat i domen under handläggningen där. Han har alltså i underinstansen genom en processhandling godtagit att lägenheten utgör

giftorättsgods om bolaget bedöms vara sådant gods. Det förhållandet att Erik Näsström nu inte vill kännas vid vitsordandet måste uppfattas som att han återkallar det. Denna återkallelse och vad Erik Näsström i stället har gjort gällande i denna del måste därmed likställas med nya omständigheter i enlighet med 50 kap. 25 § tredje stycket rättegångsbalken. Det har inte kommit fram något som gör att de nya omständigheterna ska tillåtas. Erik Näsström ska följaktligen inte tillåtas att först i hovrätten få åberopa att bostadsrättslägenheten under alla förhållanden ska vara enskild egendom eftersom 610 000 kr av hans enskilda egendom användes som betalning av lägenheten genom att han belånade sin fastighet Eldstenen 5. Med denna bedömning har hovrätten att i sin fortsatta prövning i denna del utgå från det aktuella vitsordandet.

I den prövningen av frågan om vilket egendomsslag bostadsrättslägenheten utgör, gör hovrätten samma bedömning som tingsrätten. Bostadsrättslägenheten är därmed att betrakta som giftorättsgods.

Erik Näsströms pensionskonton

Beträffande pensionskontona har Erik Näsström gjort gällande att de ska anses vara enskild egendom. Med hänsyn till att hovrätten funnit att den enskilda firman och ENK AB ska betraktas som giftorättsgods delar hovrätten tingsrättens bedömning att inte heller pensionskontona är att bedöma som enskild egendom.

Erik Näsström har vidare åberopat att tjänstepensionskontot och IPS-kontot ska undantas från bodelningen (10 kap. 3 § tredje stycket äktenskapsbalken) samt att tjänstepensionskontot inte kan överlåtas och att det är av sådan personlig art att det inte ska ingå i bodelningen (10 kap. 3 § första stycket äktenskapsbalken).

Det är utrett att Erik Näsström har ägt ENK AB och haft ett bestämmande inflytande över bolaget. Det har inte framkommit att det funnits någon begränsning av hans förfoganderätt över tjänstepensionskontot. Liksom tingsrätten finner även hovrätten att hans inflytande varit sådant att tjänstepensionskontot ska ingå i bodelningen.

Hovrätten gör inte heller någon annan bedömning än tingsrätten av frågan om jämkning ska ske. Det är således inte oskäligt att pensionssparandet på IPS-kontot och tjänstepensionskontot ingår i bodelningen.

Sammanfattningsvis

Erik Näsström har inte fått framgång i någon del av sitt överklagande. Tingsrättens domslut ska därmed fastställas.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Erik Näsström ersätta Maria Näsströms rättegångskostnader i hovrätten. Om beloppet råder inte tvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2021-10-28

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per Carlson, hovrättsrådet Maj Johansson (referent) och tf. hovrättsassessorn Bror Aili.

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2019-07-16
Meddelad i
Västerås

Mål nr
T 3807-18
T 3959-18

PARTER

Kärande (mål T 3807-18) och svarande (mål T 3959-18)

Erik Näsström, 19550403-6913
Malstensgatan 8
723 53 Västerås

Ombud: Advokaten Göran Landerdahl och biträdande juristen Eva Engström
Advokatfirman Landerdahl & Partners AB
Hantverkargatan 2 B
722 12 Västerås

Svarande (mål T 3807-18) och kärande (mål T 3959-18)

Maria Näsström, 19650524-1502
Flisavägen 19 Lgh 1002
723 53 Västerås

Ombud: Advokaten Hanna Tynkkynen
Advokatfirman Wigert & Placht AB
Box 1965
751 49 Uppsala

DOMSLUT

1. Tingsrätten fastställer, med ändring av beslutet om bodelning daterat den 10 juli 2018, att Erik Näsström ska betala 1 550 449,50 kr till Maria Näsström i bodelningslikvid.
2. Vardera parten ska stå för sina rättegångskostnader.

Dok.Id 767987

Postadress
Box 40
721 04 Västerås

Besöksadress
Sigurdsgatan 22

Telefon
021-310 400
E-post: vastmanlands.tingsratt@dom.se
www.vastmanlandstingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30–16:30

BAKGRUND

Erik Näsström och Maria Näsström ingick äktenskap den 4 september 1994. Den 30 augusti 1994, inför äktenskapet, upprättades ett äktenskapsförord. Av äktenskapsförordet framgår att all egendom de förvärvat före äktenskapet ska utgöra enskild egendom samt att avkastningen av den enskilda egendomen samt surrogat ska utgöra enskild egendom.

Ansökan om äktenskapsskillnad skickades in till tingsrätten den 17 juli 2013. Västmanlands tingsrätt förordnade i deldom meddelad den 13 februari 2014 advokaten Marcus Rudstam till bodelningsförrättare vid bodelning mellan parterna (mål T 3372-13).

Marcus Rudstam meddelade bodelningsbeslut den 10 juli 2018, i vilket fastslogs en bodelningslikvid från Erik Näsström till Maria Näsström om 1 447 742 kr, [bilaga 1](#).

Bägge parter har klandrat bodelningsbeslutet, Erik Näsström i mål T 3807-18 och Maria Näsström i mål T 3959-18. Genom beslut den 27 november 2018 har tingsrätten kumulerat målen och förordnat att fortsatt handläggning ska ske i mål T 3807-18.

I boet finns ostridigt följande tillgångar och skulder, utan beaktande av några värden:

Erik Näsström	Maria Näsström
<i>Tillgångar</i>	<i>Tillgångar</i>
ENK AB	Konto HB -292
Bostadsrättslägenheten	Konto HB -508
IPS-kontot	Konto HB -708
Tjänstepensionskontot	Konto HB -448
Fastigheten Eldstenen 5	Swedbank
Avanza	Avanza
Handelsbanken	Ackelius
ICA -830 5	Ancoria
ICA -331 3	Cloetta och Duroc
Myntsamling	Pension
	ICA -43 08
	SAAB 9000

Erik Näsström	Maria Näsström
<i>Samägd egendom</i>	<i>Samägd egendom</i>
ICA -246 1 (50 %)	ICA -246 1 (50 %)
HB -121 (50 %)	HB -121 (50 %)

Erik Näsström	Maria Näsström
<i>Skulder</i>	<i>Skulder</i>
Bostadsrätten Bear Lodge	Saknar skulder
Fastigheten Eldstenen 5	

Det är ostridigt att fastigheten Eldstenen 5 samt bankmedel på Handelsbanken om 279 kr är Erik Näsströms enskilda egendom. Det är vidare ostridigt att bankmedlen på kontona i ICA-banken, kontonummer 9270-656 830 5 respektive 9270 660 331 3, samt försäljningslikvid hänförlig till myntsamlingen utgör giftorättsgods. Det är stridigt huruvida aktierna i **ENK AB**, bostadsrättslägenheten Nr. B 31 i föreningen Bear Lodge i Åre ("**bostadsrättslägenheten**"), Avanzakontot och de två pensionskontona i Avanza bank, tjänstepensionskonto 50287197 ("**tjänstepensionskontot**") och IPS-konto 2048890 ("**IPS-kontot**"), utgör Erik Näsströms enskilda egendom. När det gäller pensionskontona är det också stridigt med vilken skattesats den latent skatteskulden på dessa ska beräknas. Beträffande skulderna är det stridigt huruvida ett lån som Erik Näsström tagit mot säkerhet i fastigheten Eldstenen 5 i samband med köpet av bostadsrättslägenheten ska avräknas från bostadsrättslägenheten eller från fastigheten Eldstenen 5.

Det är ostridigt att bankmedel på Maria Näsströms konto i ICA-banken, kontonummer 9270-571 43 08 ("**ICA -43 08**"), kontot i Handelsbanken, kontonummer 833 280 708 ("**HB -708**"), Ackelius, Ancoria, hennes pension samt fordonet SAAB 9000 utgör giftorättsgods. Det är vidare ostridigt att bankmedlen på Swedbank och aktierna i Cloetta utgör hennes enskilda egendom. Det är stridigt huruvida medlen på kontona i Handelsbanken, kontonummer 342 356 934 292 ("**HB -292**"), 669 923 508 ("**HB -508**") respektive 437 019 448 ("**HB -448**"), Avanzakontot samt aktierna i Duroc utgör Maria Näsströms enskilda egendom.

Beträffande de gemensamma kontona i dels ICA-banken, kontonummer 9270-273 246 1 ("ICA -246 1"), dels Handelsbanken, kontonummer 342 016 121 ("HB -121"), är det stridigt huruvida medlen ska påföras Erik Näsström i bodelningen.

YRKANDEN

Erik Näsström

Erik Näsström har yrkat att tingsrätten, med ändring av bodelningsförrättarens beslut, i första hand ska sätta ned Erik Näsströms bodelningslikvid att utge till Maria Näsström till 98 005 kr. I andra hand har Erik Näsström yrkat att tingsrätten ska sätta ned bodelningslikviden till 812 170 kr. I tredje hand har Erik Näsström yrkat att tingsrätten ska sätta ned bodelningslikviden till 1 241 299 kr.

Erik Näsström har vidare yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Maria Näsström

Maria Näsström har yrkat att tingsrätten, med ändring av bodelningsförrättarens beslut, höjer Erik Näsströms bodelningslikvid att utge till Maria Näsström till 1 831 168 kr.

Maria Näsström har vidare yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

INSTÄLLNINGAR

Maria Näsström

Maria Näsström har bestritt Erik Näsströms talan i dess helhet.

Erik Näsström

Erik Näsström har bestritt Maria Näsströms talan i dess helhet.

GRUNDER

Erik Näsström

Grunden för förstahandsyrkandet

Aktierna i ENK AB, bostadsrättslägenheten, Avanzakontot och de två pensionskontona i Avanza bank, tjänstepensionskontot och IPS-kontot, utgör Erik Näsströms enskilda egendom. ENK AB, bostadsrättslägenheten och pensionskontona är enskild egendom då egendomen är avkastning. Tillgångarna på Avanzakontot utgör surrogat för den enskilda egendomen som faktiskt fanns i samband med äktenskapets ingående.

Inför äktenskapet år 1994 upprättade Erik Näsström och Maria Näsström ett äktenskapsförord där det framgår att all egendom som makarna förvärvat före äktenskapet samt avkastningen därav skulle utgöra vardera parts enskilda egendom.

Erik Näsströms enskilda firma startades och registrerades vid årsskiftet 2005/2006. De medel som användes för att starta den enskilda firman togs ut från Erik Näsströms konto i Avanza, som utgjorde hans enskilda egendom.

Aktierna i ENK AB ska anses utgöra enskild egendom då de medel som användes till aktiekapitalet vid bildandet av bolaget utgjorde Erik Näsströms enskilda egendom. Aktiekapitalet om 100 000 kr togs från Erik Näsströms enskilda firma. Aktierna är således surrogat från den enskilda firman.

Bostadsrättslägenheten ska utgöra Erik Näsströms enskilda egendom då den del av köpeskillingen som inte finansierades genom lån betalades genom medel som härrör från utdelning från ENK AB. Köpet av bostadsrättslägenheten finansierades genom egen insättning samt upptagande av nya lån på 2 335 000 kr. För att få så bra lånevillkor som möjligt användes Erik Näsströms fastighet Eldstenen 5 som säkerhet

för lånen. Om bolaget skulle anses utgöra giftorättsgods vitsordas det dock att lägenheten utgör giftorättsgods.

Tjänstepensionskontot och IPS-kontot ska undantas från bodelningen alternativt anses vara Erik Näsströms enskilda egendom. Insättningarna till IPS-kontot har gjorts både från Erik Näsströms enskilda firma samt genom egen insättning från Erik Näsströms enskilda egendom. Tjänstepensionskontot har tecknats av ENK AB och det är också ENK AB som gjort avsättningar till kontot. Då både Erik Näsströms enskilda firma samt aktiebolaget ENK AB utgör Erik Näsströms enskilda egendom ska även de två pensionskontona anses vara Erik Näsströms enskilda egendom.

Värdet, med hänsyn till beräkning av latent skatt, är 621 102 kr på IPS-kontot och 237 019 kr på tjänstepensionskontot. Latent skatt ska beräknas med 56 %, baserat på den marginalsatt som Erik Näsström kommer att få betala, mot bakgrund av storleken på hans inkomster.

Kontot hos Avanza utgör Erik Näsströms enskilda egendom, då innehavet på kontot kan härledas till det konto på Handelsbanken som fanns före äktenskapets ingående.

Grunden för andrahandsyrkandet

De två pensionskontona ska undantas bodelningen med stöd av reglerna i 10 kap. 3 § äktenskapsbalken. Tjänstepensionskontot ägs av ENK AB. Pensionskontot är en pensionsrättighet för Erik Näsström som inte kan överlåtas och är dessutom av sådan personlig art att det enligt huvudregeln inte ska ingå i bodelningen. Det skulle vara oskäligt att låta kontona ingå i bodelningen.

Grunden för tredjehandsyrkandet

Bodelningsförrättaren har tagit upp fel värden avseende pensionskontona.

Grunden för inställningen

Maria Näsströms bankmedel utgör giftorättsgods. Maria Näsström har inte kunnat påvisa att hennes bankmedel utgör surrogat från tidigare enskild egendom.

Aktierna i Cloetta vitsordas som enskild egendom och det vitsordas att det skett en split och att det är 200 aktier i Cloetta.

Vidare vitsordas att behållningen på kontot HB -448 vid äktenskapets ingående år 1994 blev enskild egendom. Däremot kan inga belopp vitsordas då ingen dokumentation har uppvisats vad som på vigselfdagen fanns på kontot.

Det bestrids att aktierna i Duroc utgör enskild egendom på grund av att det bestrids att betalningen av aktierna gjorts med endast enskild egendom. På grund av avsaknaden av kontoutdrag för HB -292 kan det inte vitsordas att det inte skett en sammanblandning. Om det kan visas att det inte skett sammanblandning mellan giftorättsgods och enskild egendom vitsordas det att Duroc-aktierna är enskild egendom.

ICA -246 1 och HB -121 är upptagna som giftorättsgods och saldot är redovisat per brytdagen. Det har därför redan tagits hänsyn till de 275 kr på Ica -246 1 respektive de 1 389,50 kr på HB -121 när sammanställningen gjordes per brytdagen.

Lånet ska avräknas mot bostadsrättslägenheten. Bostadsrättslägenheten förvärvades genom egen insättning, som kom från utdelningsmedel från ENK AB, samt upptagande av nya lån. Som säkerhet för lånet användes fastigheten Eldstenen 5. Anledningen till det är att Erik Näsström då kunde få bättre lånevillkor från banken. Lånet som togs var dock för att finansiera köpet av bostadsrättslägenheten, varför lånet i första hand ska avräknas mot denna. Det skulle få orimliga konsekvenser om skulden ska avräknas mot Erik Näsströms enskilda egendom, varför i vart fall en jämkning ska ske med motsvarande belopp.

Tjänstepensionerna ska vid uttag beskattas som inkomst av tjänst. För Erik Näsströms del skulle det innebära att tjänstepensionerna, om han tar ut samtliga tjänstepensioner i form av engångsbelopp, kommer att beskattas med $31,24 \% + 25 \% = 56,24 \%$ (kommunalskatt + statlig skatt för inkomster överskridande den övre skiktgränsen). Om han istället skulle välja att ta ut tjänstepensionen löpande kommer den att läggas ihop med hans allmänna pension.

Maria Näsström

Grunden för inställningen

ENK AB är Erik Näsströms giftorättsgods. Registreringsavgiften och handkassan vid bildandet av den enskilda firman finansierades med medel som var giftorättsgods, detta även om det skulle anses klarlagt att Erik Näsström hade ursprunglig enskild egendom. Det finns ingen obruten kedja mellan den påstådda enskilda egendomen, handkassan och registreringsavgiften samt de medel som Erik Näsström disponerat som resultat av hans rörelse och som han sedan valt att använda till aktiekapitalet i ENK AB.

Det bestrids att Erik Näsströms avsikt har varit att den enskilda firman skulle vara hans enskilda egendom.

Pensionskontona i Avanza, tjänstepensionskontot respektive IPS-kontot, är giftorättsgods och ska ingå i bodelningen. Tjänstepensionskontot ska ingå i bodelningen på grund av att det utgör avkastning av ENK AB, som är giftorättsgods. IPS-kontot ägs av Erik Näsström. Insättningarna härrör direkt från honom själv och från den enskilda firman. Avsättningarna från den enskilda firman är inte avkastning av någon enskild egendom, inte ens om man skulle betrakta medlen som användes till handkassan och registreringsavgiften som enskild egendom. Avsättningarna är istället en del av de intäkter som Erik Näsström erhållit genom sin rörelse.

Maria Näsström vitsordar de saldouppgifter som Erik Näsström gjort gällande på pensionskontona. En beräkning av latent skatt för inkomst av tjänst om 32 % vitsordas.

Bodelningsförrättaren utgick från ett pensionskapital om 5,2 miljoner kr. I och med att saldouppgifterna justerats blir det sammanlagda pensionskapitalet under alla förhållanden lägre. Det förnekas att någon latent skatt utöver omnämnda 32 % ska beaktas. Det finns inget underlag som visar att den latent skatten uppgår till 56 %.

Om bolaget anses utgöra enskild egendom ska pensionerna fortfarande utgöra giftorättsgods på grund av att avsättningarna inte kan anses utgöra en avkastning utan istället utgör en del av de intäkter som Erik Näsström erhållit genom sin rörelse.

IPS-kontot är inte enskild egendom även om Avanzakontot är att anse som enskild egendom. Det vitsordas att insättningar är gjorda dels från den enskilda firman, dels från Erik Näsström själv. Ingen del av insättningarna är gjorda med enskild egendom. Under alla förhållanden har de egna insättningarna förlorat sin eventuella karaktär av enskild egendom genom insättning på IPS-kontot.

Bostadsrättslägenheten är giftorättsgods på grund av att ENK AB är giftorättsgods och insatsen till bostadsrättslägenheten betalades med utdelningsmedel från ENK AB. Om bolaget anses vara Erik Näsströms enskilda egendom är lägenheten enskild egendom i och med att insatsen betalades med utdelningsmedel från bolaget.

Grunden för yrkandet

Maria Näsström hade per brytdagen kvar enskild egendom i form av bankmedel på flera konton (HB -292, HB -508, HB -448 och kontot i Avanza) och aktieinnehav i Cloetta och Duroc. Medlen utgör surrogat av enskild egendom och är därför enskild egendom. Aktierna har Maria Näsström innehaft sedan äktenskapets ingående och dessa är därför enskild egendom.

Kontot ICA -346 1 med inestående medel om 275 kr var gemensamt. Maria Näsströms teckningsrätt låstes i anslutning till brytdagen av Erik Näsström som därefter var den ende som kom åt beloppet. Ytterligare 137,50 kr ska därför påföras Erik Näsström som giftorättsgods. HB -121 med inestående medel om 1 389,50 kr

var gemensamt och tömdes av Erik Näsström efter brytdagen. Han betraktade således själv beloppet som sitt och det ska påföras honom som giftorättsgods i bouppteckningen.

Bodelningsförrättaren har gjort en felaktig avräkning av skulderna hänförliga till bostadsrättslägenheten och fastigheten Eldstenen 5. Det är lån om 610 000 kr hänförligt till fastigheten Eldstenen 5 som felaktigt belastats bostadsrättslägenheten i bodelningsförrättarens beslut. Någon jämkning ska inte ske.

UTVECKLING AV TALAN

Erik Näsström

ENK AB

Det är ostridigt att de tillgångar som Erik Näsström hade september 1994 då äktenskapsförordet upprättades och registrerades var hans enskilda egendom. Det är också ostridigt att avkastningen av enskild egendom ska anses utgöra enskild egendom. Konsekvensen av äktenskapsförordet är att det ursprungligen inte fanns något giftorättsgods i äktenskapet. Presumtionen bör då vara att de kapitaltillgångar som fanns den 30 augusti 1994, samt avkastningen av densamma och surrogat förblir enskild egendom.

Under årsskiftet 2005/2006 startade Erik Näsström en enskild firma. Den enskilda firman har bildats genom att Erik Näsström använt medel om 1 000 kr från sitt konto på Avanza Bank, som utgör enskild egendom. Medel om 5 750 kr överfördes av praktiska skäl från Avanza till ICA Banken för att sedan, endast några dagar därefter, användas för att betala registreringsavgiften om 1 000 kr för den enskilda firman. Det var den enskilda firman som använde medlen till att betala registreringsavgiften och transaktionen bokfördes såsom insättning eget kapital. Det fanns inget behov av att tillföra medel till ICA Banken eftersom kontobehållningen vid tillfället var 13 095 kr. Således kan insättningen som skedde från Avanzakontot till den del den motsvarar

registreringsavgiften 1 000 kr och betalades en vecka senare till Bolagsverket, inte ha förlorat sin karaktär av enskild egendom då de såväl satts in som bokförts såsom insättning som eget kapital och använts för firmans räkning.

Syftet med att kunna upprätta äktenskapsförord är att makar själva ska kunna styra över vilken egendom som de i framtiden vill ska utgöra enskild egendom respektive giftorättsgods. Att det går lång tid mellan att äktenskapsförordet upprättas till att det blir tillämpligt är utan betydelse. Det som är av vikt är att det ska gå att härleda egendomen så att den bibehåller sin karaktär. Att Erik Näsströms enskilda egendom satt på ett av makarnas gemensamma konton några dagar kan rimligtvis inte innebära att den förlorar sin karaktär som enskild egendom. Den praxis som finns på området visar att om den enskilda egendomen under en längre tidsperiod sammanblandas med giftorättsgods och gör så att det till sist är omöjligt att läsa ut vilken egendom som ska anses utgöra enskild egendom respektive giftorättsgods ska det anses att den enskilda egendomen till sist förlorat sin karaktär som enskild egendom. I aktuellt fall har den enskilda egendomen inte sammanblandats med giftorättsgods utan den har satts in på ett konto några få dagar för att sedan användas till bildandet av den enskilda firman.

Avgörande för de tillgångar som finns i en enskild firma och ursprungligen har startats med insättning av enskild egendom är om det är möjligt att genom bokföring hålla isär firmans tillgångar och skulder från giftorättsgods. För enskild firma gäller bokföringsplikt och skyldighet att avsluta räkenskapsåret med årsbokslut. Skattereglerna är liknande som finns för aktiebolag. Erik Näsström har följt reglerna om bokförings- skyldighet och upprättat årsbokslut varje räkenskapsår. Den enskilda firman hade ett eget bankkonto och egna inventarier. Därutöver gjorde Erik Näsström bland annat avsättningar till periodiseringsfonder. Medlen i den enskilda firman blandades aldrig samman med det giftorättsgods som fanns i äktenskapet.

Vid starten av firman var insättningen den registreringsavgift som betalades från Avanzakontot firmans ingående egna kapital. I den enskilda firman hyrde Erik Näsström ut sina tjänster till olika företag. Intäkterna i firman var dels arvode som Erik

Näsström erhöll från uppdragen, dels avkastning av det egna kapital som under åren samlades upp i firman. Han erhöll ersättning såsom lön innefattande sociala avgifter, pensionsavgifter samt ersättning hänförlig till konsultförsäkring. I den här typen av verksamhet är det behövt att bygga upp en riskbuffert, på grund av de konsulttjänster som Erik Näsström erbjöd. Efter avdrag för kostnaderna i firman, bestående i bland annat månatliga uttag för familjeförsörjning, egenavgifter samt avsättningar till olika periodiseringsfonder, återstod årets överskott. Överskottet var den enskilda firmans egna kapital. Vid bildandet av ENK AB fanns mer än 100 000 kr på den enskilda firmans kapitalkonto, som utgjorde surrogat för insättningen om 1 000 kr samt avkastningen på densamma.

I augusti år 2009 bildades ENK AB. Verksamheten från den enskilda firman flyttades in i det nya aktiebolaget. Erik Näsström blev ensam ägare till aktierna genom att skjuta till 100 000 kr i aktiekapital. Bolaget bildades genom att aktiekapitalet betalades från kontot i Ica Banken (9270-659 661 9) som användes av Erik Näsström i den enskilda firman. I och med att bolaget bildats genom av Erik Näsströms satsat kapital som ursprungligen utgjorde enskild egendom är även aktierna i ENK AB enskild egendom och ska undantas från bodelningen.

Det förnekas att Erik Näsström upprättat ett utkast till äktenskapsförord som han sedan skulle ha presenterat till Maria Näsström under våren 2013.

Bostadsrättslägenheten

Bostadsrättslägenheten är införskaffad genom medel tagna ur bolaget ENK AB. Lägenheten ska därför undantas från bodelningen då den är Erik Näsströms enskilda egendom. Därutöver har lån tagits med fastigheten Eldstenen 5, som ostridigt är Erik Näsströms enskilda egendom, som säkerhet. Detta talar än mer för att bostadsrättslägenheten är Erik Näsströms enskilda egendom.

Bankmedel och värdepapper

Maria Näsströms bankmedel och aktier utgör giftorättsgods. Anledningen till det är att Maria Näsström inte har kunnat påvisa att hennes bankmedel och aktier är surrogat från tidigare enskild egendom, vilket också framgår av bodelningsförrättarens beslut.

ICA-kontot och Handelsbankskontot är upptagna som giftorättsgods och saldot är redovisat per brytdagen. Det har därför redan tagits hänsyn till de 275 kr respektive de 1 389,50 kr när sammanställningen gjordes per brytdagen, se bodelningsbeslutet sidorna 33 och 34.

Tjänstepensionskontot respektive IPS-kontot

Erik Näsström har två stycken pensionskonton i Avanza Bank. Pensionskontona är betalda med medel från ENK AB respektive Erik Näsströms Avanzakonto och ska därmed anses vara enskild egendom. I vart fall är det fråga om särskild egendom.

Enligt saldouppgifter från Avanza Bank uppgår saldot per brytdagen för IPS-kontot till 1 411 596 kr före skatt. I bodelningsbeslutet är saldot felaktigt upptaget till 1 636 000 kr före skatt. Värde efter beaktande av latent skatt är 621 102 kr (1 411 596 kr x 44 %). (Mellanskillnad efter latent skatteskuld 98 738 kr).

Enligt saldouppgifter från Avanza Bank uppgår saldot per brytdagen för tjänstepensionskontot till 538 992 kr före skatt. I bodelningsbeslutet är saldot felaktigt upptaget till 1 247 000 kr före skatt. Värde efter beaktande av latent skatt är 237 019 kr (538 680 kr x 44 %). (Mellanskillnad efter latent skatteskuld 311 661 kr).

Värdena av IPS-kontot och tjänstepensionskontot är upptagna med totalt 410 399 kr för mycket i bodelningen.

Av 10 kap. 3 § äktenskapsbalken framgår att tjänstepensioner som betalas av arbetsgivare ska undantas från bodelning. Den tjänstepension som Erik Näsström innehar på Avanza Bank uppgår efter att hänsyn är tagen till latent skatteskuld till

237 019 kr. Pensionerna har inbetalts av ENK AB under en längre period. Avsättningarna ligger i nivå med vad som kan anses varar en skälig avsättning till pension från arbetsgivare till arbetstagare.

Skuldavräkning

Bodelningsförrättaren har gjort en korrekt avräkning av skulderna hänförliga till dels bostadsrättslägenheten, dels fastigheten Eldstenen 5.

Maria Näsström

ENK AB

Det saknas ett rättsligt relevant samband mellan de medel som Erik Näsström har använt för att starta den enskilda firman, medel som är av administrativ karaktär, och ENK AB. Erik Näsström hävdar att han hade medel 1994 som 15 år senare (2009) användes för att finansiera aktiekapitalet i ENK AB och av det följer att även aktierna i ENK AB är enskild egendom. Maria Näsströms inställning är att aktierna i ENK AB är giftorättsgods. Erik Näsström hade inte några medel när äktenskapsförordet skrevs 1994. Erik Näsström hade vid den tidpunkten ingen annan egendom än fastigheten Eldstenen 5. Under tiden från bodelningen mellan Erik Näsström och Agneta Näsström till dagen för äktenskapsförordet, hade Erik Näsström mycket modesta inkomster, som alla behövdes för levnadsomkostnader. Det framgår av handlingar från hans tidigare bodelning med Agneta Näsström samt en ekonomisk redovisning som Erik Näsström gjort till sitt försäkringsbolag angående sin ekonomi 1992 och 1993. De handlingar som Erik Näsström åberopat visar inte heller hans ekonomiska ställning vid äktenskapsförordets ingående. Erik Näsström har inte heller haft för avsikt att låta den enskilda firman vara hans enskilda egendom, vilket bekräftas av det utkast till äktenskapsförord som Erik Näsström presenterade för Maria Näsström under våren 2013.

Under alla förhållanden har handkassan och registreringsavgiften avseende den enskilda firman, även om det skulle anses klarlagt att Erik Näsström hade ursprunglig

enskild egendom, finansierats med medel som var giftorättsgods. Registreringsavgiften har ostridigt betalats från ett konto som var gemensamt för parterna. Handkassan har inte finansierats med enskild egendom.

Maria Näsströms inställning är vidare att medlen som användes till aktiekapitalet 2009 var giftorättsgods även om de togs från ett konto som användes av den enskilda firman och även om det skulle anses klarlagt att medlen som användes för registreringsavgiften och handkassan några år tidigare var enskild egendom. Medlen som användes för registreringsavgiften förbrukades när avgiften betalades. De medlen kan därför omöjligen ha ”bytts ut” mot beloppet 100 000 kr några år senare. Detsamma gäller handkassan. De 100 000 kr är medel som genererats i den rörelse som Erik Näsström bedrivit som enskild firma från årsskiftet 2005/2006 till 2009 och är varken avkastning eller surrogat av registreringsavgiften och/eller handkassan. Det är Erik Näsströms arbetsinsats som genererat intäkter som han sedermera använt för att finansiera aktiekapitalet i ENK AB. Det är Erik Näsström själv som har varit den huvudsakliga tillgången i rörelsen som bedrevs i den enskilda firman. Intäkterna är hans egna även om de beskattades som näringsverksamhet. En enskild firma är ingen juridisk person.

Det finns således ingen obruten kedja mellan påstådd enskild egendom (handkassa och registreringsavgift) och de medel som Erik Näsström disponerat som resultat av hans rörelse och som han sedan valt att använda för aktiekapital i ENK AB.

Bostadsrättslägenheten

Eftersom aktierna i ENK AB är giftorättsgods är utdelningen från ENK AB giftorättsgods. Därav följer att bostadsrättslägenheten är giftorättsgods, eftersom insatsen till bostadsrätten finansierades med utdelningsmedlen.

Bankmedel och värdepapper

Erik Näsström genomförde en bodelning med tidigare hustrun Agneta Näsström den 20 juli 1990. Hans nettotillgångar var då, inklusive fastigheten Eldstenen 5, endast

285 000 kr efter utgivande av bodelningslikviden. Fastigheten Eldstenen 5 var då åsatt ett värde om 690 000 kr.

Erik Näsström hade före äktenskapsförordets upprättande redovisat sin ekonomi till ett försäkringsbolag där han hade en kapitalförsäkring. Med försäkringspengarna löste han lån. Då äktenskapsförordet upprättades hade Erik Näsström inga andra tillgångar än fastigheten, som var belastad med inteckningsskuld. Någon avkastning av denna eller surrogateendom finns inte. Det finns således i bodelningen mellan Erik Näsström och Maria Näsström ingen enskild egendom tillhörande Erik Näsström förutom fastigheten Eldstenen 5.

Maria Näsström ärvde nära 500 000 kr efter sin mamma innan äktenskapsförordet upprättades. När äktenskapsförordet skrevs hade hon kvar cirka 192 000 kr av dessa medel på banken. Detta belopp användes till köp av aktier m.m. som substitut för det ursprungliga beloppet. Avkastning och en del av värdeökningen tog hon ut till gemensam förbrukning, då Erik Näsströms ekonomi i början av äktenskapet inte var bra.

Maria Näsström hade per brytdagen kvar enskild egendom i form av bankmedel och värdepapper om sammanlagt 101 644 kr. Det innefattar kontona HB -292, HB -508 respektive HB -448, Avanzakontot samt aktierna i Cloetta och Duroc. Detta är således hennes enskilda egendom.

Av årsbeskeden för 1993 och 1994 framgår att HB -448 fanns vid äktenskapsförordets ingående. Av avi 1994-03-16 framgår att det gjorts en överföring från konto HB -708 till HB -292 i mars 1994. Alltså fanns även det senare kontot vid äktenskapsförordets ingående.

Maria Näsström har tillgång till bristfälligt underlag till transaktioner på bankkonton. Hon minns dock att vid ett tillfälle lånade hon 21 500 kr till Erik Näsströms konto HB -708 för en resa. Lånet betalades sedan tillbaka.

Vad gäller särskilt konto HB -292, som öppnades av Maria Näsström under 1994 före äktenskapsförordets ingående genom att 30 000 kr av medel som fanns på sparkontot HB -708 fördes över dit, finns kontoutdrag för perioden 1994-04-30—2005-05-31, årsbesked för åren 2006—2008 samt kontoutdrag för perioden 2009-12-31—2013-05-31, utvisande att medlen på kontot är enskild egendom. En del av beloppet som initialt sattes in användes för att köpa Assidomän-aktier under våren 1994 och en del av beloppet användes för att köpa Cloetta B-aktier under våren 1994. HB -292 har sedan använts som transaktionskonto för Maria Näsström investeringar till 2007 då hon flyttade över 70 000 kr från kontot till Avanza. Inga insättningar har gjorts till HB -292 från Maria Näsströms giftorättsgods under åren. Konto HB -292 har inte använts aktivt sedan 2007 utan endast använts för att ta emot utbetalningar av utdelning avseende Cloetta-aktierna.

Vad gäller särskilt konto HB -508 så öppnades detsamma den 3 september 2012 genom en transaktion om 60 000 kr från HB -292 till HB -508. Enbart medel som var enskild egendom sattes in. Maria Näsströms lön gick inte in på detta konto. Kontoutdrag för detta konto finns inte hos Maria Näsström utan blev kvar hos Erik Näsström. Av årsbesked från 2012 respektive 2013 framgår att inestående medel om 37 000 kr är enskild egendom.

Vad gäller särskilt kontot HB -448 har detsamma varit orört sedan 1994. Kontoutdraget från den 31 december 1997 visar att saldot då var 1 369 kr. Kontoutdraget från den 31 december 2008 visar att saldot då var 1 589 kr. Vid brytdatum var saldot 1 605 kr. Det ursprungliga beloppet har alltså varit orört och genererat viss avkastning. Hela beloppet på HB -448 är därför enskild egendom.

Ur årsbesked 1994 kan vidare utläsas att de aktuella tre kontona hade sammanlagt ett saldo på cirka 105 000 kr vid årets slut och att konto HB -448 har växt enbart med några kronors avkastning. Årsbesked 1993 visar på liknande belopp. Maria Näsström

hade således cirka 100 000 kr på de aktuella kontona vid äktenskapsförordets ingående.

Vidare ägde Maria Näsström 100 Cloetta B-aktier innan äktenskapsförordet upprättades. Dessa aktier delades genom en split och blev 200 aktier. Alltså är de 200 Cloetta B-aktierna ursprunglig enskild egendom. Värdet på Cloetta B-aktierna efter avdrag för latent skatt är 4 210 kr.

Duroc B-aktierna köptes 1997 med medel från HB -292 och härrör från Maria Näsströms ursprungliga enskilda egendom, vilket framgår av kontoutdrag 1997-12-31 avseende HB -292, transaktionsnummer 6531 291175.

Både Ackelius och Avanza är sparanden som startades med medel från de andra konton som utgör enskild egendom. Det är dock ostridigt att medel på Ackelius utgör giftorättsgods. Vad gäller Avanza härrör medlen på det kontot från HB -292, vilket framgår av dels överföringen 2007-02-28, dels av depåsammandragen för åren 2007–2012. Av depåsammandragen framgår vidare att det inte har skett någon sammanblandning på Avanzakontot med medel som härrör från giftorättsgods.

Tjänstepensionskontot och IPS-kontot

Pensionskontona är Erik Näsströms giftorättsgods och ska ingå i bodelningen. IPS-kontot ägs av Erik Näsström och insättningarna härrör direkt från honom själv och från den enskilda firman.

Avsättningarna från den enskilda firman är inte avkastning av någon enskild egendom, inte ens om man skulle betrakta medlen till handkassan och registreringsavgiften som enskild egendom. Avsättningarna är en del av de intäkter som Erik Näsström erhållit genom sin rörelse.

Vad gäller tjänstepensionskontot har bodelningsförrättaren utgått från att det är fråga om en företagsägd tjänstepensionsförsäkring med Erik Näsström som förmänstagare

men låtit försäkringen ingå i bodelningen. En tjänstepensionsförsäkring innebär att Erik Näsström har rätt till framtida pensionsutbetalningar. Även om aktierna i ENK AB skulle vara enskild egendom medför det inte att värdet av försäkringen är enskild egendom. Framtida pensionsutbetalningar från försäkringen är inte avkastning av aktierna. Tjänstepensionen ska inte hållas utanför bodelningen enligt 10 kap. 3 § första stycket äktenskapsbalken. Erik Näsström förfogar över försäkringen i egenskap av ensam aktieägare i bolaget.

Skuldavräkning

Bodelningsförrättaren har gjort en felaktig avräkning av skulderna som är hänförliga till bostadsrättslägenheten och fastigheten Eldstenen 5. I bodelningsförrättarens beslut uppgick skulden för bostadsrättslägenheten till 2 335 000 kr och skulden för fastigheten Eldstenen 5 uppgick till 387 000 kr. Detta är felaktiga uppgifter som Maria Näsström påpekat under förrättningen. Det fanns per brytdagen tre lån. För lägenheten bostadsrättslägenheten fanns ett lån på 1 725 000 kr och för Eldstenen 5 fanns två lån, på 610 000 kr respektive 387 000 kr.

UTREDNINGEN

Erik Näsström har åberopat förhör under sanningsförsäkran med sig själv. Han har även åberopat skriftlig bevisning.

Maria Näsström har åberopat förhör under sanningsförsäkran med sig själv. hon har även åberopat skriftlig bevisning.

Erik Näsström har bekräftat vad som gjorts gällande sakframställningsvis och därtill uppgett i huvudsak följande. Han har sedan 1983 arbetat med ekonomi, bland annat som ekonomichef på OKG och Eriksson. Han är familjär med hur redovisning går till. Han har handlat med aktier och ofta finansierat handeln genom belåning. Han har därför haft checkkredit. Eftersom de hade ett äktenskapsförord var det viktigt för honom att inte beblanda enskild egendom med deras gemensamma egendom och han

lånade därför aldrig från deras gemensamma medel för aktiehandel utan använde sig istället av checkkrediten. I samband med att startade eget så ville han inte riskera den gemensamma egendomen som han och Maria Näsström hade. På grund av det använde han sig av sin enskilda egendom. Han förde därför över medel från Avanzakontot till hans och Maria Näsströms gemensamma konto. Skälet till att medlen, som var enskilda, överfördes till ett gemensamt konto var att det var det enda konto som de hade för digitala överföringar. Alla transaktioner som skett i den enskilda firman är bokförda. För att undvika sammanblandning med gemensam egendom öppnades bankkonton särskilt för företaget. Han startade efter ca tre år aktiebolaget i syfte att minska risken för egen del och även för att den gemensamma egendomen inte skulle riskeras. Under hela perioden som egenföretagare tog han en modest pension. Om han hade varit kvar som anställd hade han haft en väsentligt högre pension. Han estimerar att om han hade varit kvar på OKG hade han haft åtminstone dubbla pensionen, kanske tredubbla. Han tog ut en lön om ca 25 000 kr netto. Vad han tog ut i lön bestämdes av Maria Näsström, då hon var ansvarig för familjens budget. Beträffande inköpet av bostadsrättslägenheten kom de överens om att han ensam skulle stå som ägare till densamma. Bostadsrättslägenheten har delvis finansierats genom uthyrning. Han har ”gått back”. Han ville inte att införskaffandet av bostadsrättslägenheten skulle drabba deras gemensamma ekonomi, varför han ensam var ansvarig för egendomen. Första gången han såg utkastet till äktenskapsförord var när det presenterades till rätten av Maria Näsström.

Maria Näsström har bekräftat vad som gjorts gällande sakframställningsvis och därtill uppgett i huvudsak följande. Hon är i grunden undersköterska och arbetade som det till 2010. Hon utbildade sig till ekonom parallellt och arbetar från 2010 som ekonomiassistent. Hon har arbetat deltid en stor del av sin yrkesverksamma tid, till gagn för familjen. Beträffande konto HB -292 skedde en transaktion om 37 000 kr år [den 30 november 2000]. Det var ett lån från hennes enskilda konto för att betala adoptionsavgiften. Hon och Erik Näsström hade avsättning till ett gemensamt konto, men när adoptionsavgiften skulle regleras saknades det täckning på det gemensamma kontot. Vidare skedde ytterligare en transaktion [den 17 april 2002] om 35 000 kr som

var ett lån för att de skulle kunna betala resan till Kina för att hämta barnen. Detta belopp återbetalades sedermera dels genom insättning om ca 7 000 kr benämnd ”åter för Kina”, dels genom insättning om ca 27 000 kr benämnd ”åter för Kina”. Övriga transaktioner som skett på HB -292 är lån om 11 000 kr hänförligt till en mur som höll på att rasa. Slutligen framgår av kontoutdrag [2005-03-31] att Riksgäldskontot förföll till betalning och att en transaktion felaktigt skedde tre gånger. Utgående saldo var då 83 848 kr. Därefter har endast avkastning eller ränteinsättning tillkommit. Vad gäller hennes Avanzakonto så kunde hon inte få fram något annat underlag än en Excel-fil. Hon vet inte vilka åtgärder hon vidtagit för att få ut kontoutdrag som inte var i Excel-format. Vad gäller utkastet till äktenskapsförord så lämnades detsamma in till Familjens jurist den 7 april 2013, alltså före ansökan om äktenskapsskillnad. Att Erik Näsström inte minns utkastet till äktenskapsförord kan bero på att han inte har så bra minne. Hon är säker på att Erik Näsström har ”producerat pappret”, även om hon inte såg när han skrev det. Hon såg dock när Erik Näsström överräckte utkastet till äktenskapsförord till henne och försökte få henne att skriva under. Det var den 27 februari 2013.

SKÄLEN FÖR TINGSRÄTTENS DOM

Inledning

Om prövningen

Parternas respektive talan omfattar ett flertal delfrågor. Flera av dessa är helt beroende av hur andra frågor bedöms. Detta innebär att, beroende på vad tingsrätten kommer fram till i vissa frågor, vissa frågor kan komma att inte prövas. I de fallen kommer tingsrätten att ange att detta blir konsekvensen av det slut som tingsrätten kommer till i varje enskilt fall.

Om bevisbörda och beviskrav

Tingsrätten konstaterar inledningsvis att det inte finns någon övergripande regel om bevisbördans placering i mål angående klander av bodelning. Bevisbördans placering

får därför avgöras enligt allmänna principer beroende på vilka frågor som är aktuella i målet. De frågor som aktualiseras rör huvudsakligen bedömningar av om viss egendom utgör enskild egendom, antingen på grund av att den varit ursprunglig egendom eller på grund av att den utgör avkastning eller surrogat av sådan. Den som påstår att egendom som denne innehar utgör enskild egendom måste anses vara den som också har bäst möjligheter att föra bevisning om den saken. Bevisbördan för att en viss egendom utgör enskild egendom ligger därför hos den part som påstår detta.

När det gäller vilket beviskrav som ska uppställas ska enligt tingsrätten beviskravet *styrkt*, som vanligtvis tillämpas i tvistemål, gälla.

Är Erik Näsströms Avanzakonto enskild egendom?

Som framgått under rubriken ”Bakgrund” upprättade parterna ett äktenskapsförord inför äktenskapet, med innebörden att all egendom de förvärvat före äktenskapet skulle vara enskild egendom samt att avkastning av den enskilda egendomen och surrogat skulle vara enskild egendom. En förutsättning för att Erik Näsströms tillgångar på kontot i Avanza ska kunna vara enskild egendom är därmed dels att han hade egendom vid äktenskapet, dels att tillgångarna antingen utgör sådan egendom eller att det kan härledas till sådan egendom genom avkastning och/eller surrogation. Det är Erik Näsström som har bevisbördan för att så är fallet.

Till en början konstaterar tingsrätten att Erik Näsström genom den skriftliga bevisning han lagt fram i form av årsbesked och liknande handlingar har visat att han vid äktenskapets ingående haft egendom i form av värdepapper på ett VP-konto hos Handelsbanken. Denna egendom var vid äktenskapets ingående hans enskilda egendom.

Nästa fråga blir då om tillgångarna på Avanzakontot kan härledas till den egendomen på ett sådant sätt att det också utgör enskild egendom. För prövningen i målet är det av intresse dels om tillgångarna utgjorde enskild egendom vid bildandet av Erik Näsströms enskilda firma i december 2005 (för bedömningen av om den enskilda

firman och i förlängningen ENK AB utgör enskild egendom), dels om tillgångarna utgjorde enskild egendom vid brytdagen.

Till en början anser tingsrätten att det i och för sig står klart att Erik Näsströms värdepappersinnehav genom åren har flyttats först från VP-kontot hos Handelsbanken till Matteus Fondkommission och därefter vidare till JP Nordiska samt slutligen till Avanza.

När det sedan gäller frågan om innehavet på kontot genom åren har bibehållit sin karaktär av enskild egendom har Erik Näsström i sitt partsförhör uppgett att all aktiehandel har finansierats dels med avkastning från den ursprungliga enskilda egendomen, dels genom belåning i form av checkkredit. Dessa uppgifter får stöd av den skriftliga bevisning som han har lagt fram i form av kontoutdrag, årsbesked och kontobesked.

Flytten av tillgångarna från JP Nordiska till Avanza skedde i januari 2002 och det fördes då över en likvid om 49 515,41 kr. Det uttag från kontot som Erik Näsström menar kom att utgöra den enskilda firmans ingående kapital skedde i december 2005 och var på 5 750 kr. Tingsrätten anser, mot bakgrund av den bevisning som Erik Näsström presterat om hur aktiehandeln bedrevs, att denna summa i december 2015 hade karaktären av enskild egendom. Tingsrätten återkommer nedan till frågan om pengarna därefter förlorat sin karaktär av enskild egendom, i samband med prövningen av frågan om Erik Näsströms aktier i ENK AB utgör enskild egendom.

När det sedan gäller frågan om tillgångarna på kontot bibehållit sin karaktär av enskild egendom fram till brytdagen gör tingsrätten följande bedömning. Det saknas helt skriftlig bevisning som visar rörelserna på kontot från slutet av 2005 och fram till 2013. Det kan därför inte anses styrkt att det tillgodohavande om 79 000 kr som fanns på kontot vid brytdagen uteslutande utgör avkastning och/eller surrogat av ursprunglig enskild egendom. Bodelningsbeslutet ska därför inte ändras avseende dessa tillgångar.

Är aktierna i ENK AB och bostadsrättslägenheten Erik Näsströms enskilda egendom?

Den fråga som tingsrätten först ska ta ställning till i denna del är om de pengar som Erik Näsström använde för att starta den enskilda firman var hans enskilda egendom. Hans talan i denna del bygger på att den enskilda egendom som han tog ut från sitt konto i Avanza inte förlorade sin karaktär av enskild egendom under den tid som de var insatta på parternas gemensamma konto i ICA-banken.

Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 1992 s 773 uttalat att en insättning på ett gemensamt konto kan försvåra särskiljandet av egendom av olika slag men medför inte att egenskapen av enskild egendom utsläcks utan vidare. Kontots behållning bör kunna anses vara enskild egendom till den del behållningen motsvarar insatta medel av enskild natur under förutsättning att makarna genom bokföring eller på annat sätt sinsemellan håller de skilda medelsslagen isär. En annan sak är att medlens karaktär av enskild egendom betydligt enklare bevaras genom att ett särskilt konto öppnas för medel som även fortsättningsvis ska vara undantagna giftorätt.

Erik Näsström har uppgett att hans avsikt hela tiden varit att hans enskilda firma, och i förlängningen ENK AB, skulle vara hans enskilda egendom. Han har vidare uppgett att den enda anledningen till att han använde kontot i ICA-banken i samband med registreringen av firman var att detta konto var det enda av parternas bankkonton som det gick att göra digitala överföringar med.

Av det kontoutdrag från kontot i ICA-banken som Erik Näsström lagt fram framgår att det skedde två transaktioner på kontot mellan den aktuella insättningen (5 750 kr) och betalningen av registreringsavgiften (1 000 kr). Vidare framgår det att insättningen gjordes den 12 december och att betalningen av registreringsavgiften gjordes den 19 december.

Tingsrätten kan till en början konstatera att någon bokföring eller liknande hantering för att hålla isär den enskilda egendomen från den gemensamt ägda egendomen inte

skett. Mot bakgrund av det som Erik Näsström uppgett om sina kunskaper inom redovisning samt det som han uppgett om den vikt han lagt vid att hålla isär hans enskilda egendom från familjens gemensamma tillgångar framstår det som något anmärkningsvärt att han inte sett till att så skett. Inte heller beloppens storlek överensstämmer på ett sådant sätt att det tydligt framgår att det är Erik Näsströms enskilda egendom som används för att betala registreringsavgiften.

Att inget annat av de konton som han disponerade kunde användas för att göra digitala överföringar utgör enligt tingsrättens bedömning inte skäl för att ställa lägre krav på de åtgärder som krävs för att medlen ska anses ha bibehållit sin karaktär av enskild egendom. Sammantaget anser tingsrätten därför att den enskilda egendom som Erik Näsström satt in på kontot i ICA-banken sammanblandats med annan egendom på ett sådant sätt att den förlorat sin karaktär av enskild egendom.

Konsekvensen av detta är att den tidigare enskilda firman och därmed i förlängningen även Erik Näsströms aktier i ENK AB är giftorättsgods. Bodelningsbeslutet ska därför inte ändras avseende dessa tillgångar. Vidare innebär det att bostadsrättslägenheten också är giftorättsgods, varför bodelningsbeslutet inte heller avseende den tillgången ska ändras.

Ska 610 000 kr av de lån som belastar Eldstenen 5 avräknas mot Erik Näsströms giftorättsgods?

Det är ostridigt att 610 000 kr av de lån som togs av Erik Näsström för att köpa bostadsrättslägenheten är tagna med fastigheten Eldstenen 5 som säkerhet. Eldstenen 5 är ostridigt Erik Näsströms enskilda egendom.

Enligt 11 kap 2 § första stycket äktenskapsbalken ska make, för sådana fordringar mot denne som är förenade med särskild förmånsrätt i makens enskilda egendom, få täckning ur sitt giftorättsgods endast i den mån betalning inte kan erhållas ur den enskilda egendomen.

Huvudregeln är alltså att det är den egendom där förmånsrätten finns som i första hand ska läggas till grund för skuldavräkningen. Undantaget är de fall där den enskilda egendomen inte räcker till för att täcka betalning av skulden. Syftet med skulden är alltså utan betydelse och bedömningen ska istället göras utifrån vilka möjligheter Erik Näsström har att få täckning för skulden i sin enskilda egendom.

Tingsrätten konstaterar i detta fall att Eldstenen 5 taxeringsåret 2018 hade ett taxeringsvärde på 2 826 000 kr och att det finns sammanlagt nio inteckningar i fastigheten till ett totalt belopp om 1 015 000 kr. Utöver lånet på 610 000 kr har Erik Näsström lån avseende Eldstenen 5 på 387 000 kr, alltså belastas fastigheten av lån på sammanlagt 997 000 kr. Tingsrätten anser mot bakgrund av detta att det saknas skäl för att frånga huvudregeln. Erik Näsström ska alltså inte få täckning ur sitt giftorättsgods för skulden.

Konsekvensen av detta är att de skulder som avräknas mot Erik Näsströms giftorättsgods ska minskas med 610 000 kr, från 2 335 000 kr till 1 725 000 kr. När det sedan gäller det yrkande om jämkning som Erik Näsström framställt för det fall att tingsrätten kommer till denna slutsats ska det prövas mot bodelningens helhetsresultat. Tingsrätten återkommer därför till detta avslutningsvis.

Är Erik Näsströms pensionskonton enskild egendom, alternativt egendom som ska undantas bodelningen?

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 10 kap 3 § första stycket äktenskapsbalken ska rättigheter som inte kan överlåtas eller som i annat fall är av personlig art inte ingå i bodelning om det skulle strida mot vad som gäller för rättigheten. Dessutom ska pensionsrättigheter, även om de inte är av sådant slag som avses i första meningen, undantas från bodelning enligt vad som sägs i (såvitt här är av intresse) tredje stycket.

Regeln innebar att en makes tjänstepension i regel inte ska ingå i bodelningen, eftersom sådana pensionsförsäkringar vanligtvis ägs av arbetsgivaren och arbetstagaren kan inte överlåta sin rätt till pension. Om däremot rättighetsinnehavaren har möjlighet att förfoga över rättigheten ska den tas med i bodelningen. Om rättigheten ska ingå i bodelningen eller inte beror alltså på hur pensionsavtalet är utformat.

Om den försäkrade till exempel i egenskap av ensam aktieägare har det bestämmande inflytandet över arbetsgivaren, så att han i praktiken bara behöver samtycke av sig själv för att förfoga över försäkringen, faller hans rätt enligt försäkringen, enligt förarbetena till regeln, troligen utanför regeln i första stycket (prop 1997/98:106 s 62).

Enligt 10 kap 3 § tredje stycket äktenskapsbalken ska en rätt till pension som någon av makarna har på grund av pensionssparavtal enligt lagen om individuellt pensionssparande helt eller delvis undantas från bodelningen, om det med hänsyn till makarnas ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt skulle vara oskäligt att hela pensionsrätten ingick.

Jämningsregeln i 10 kap 3 § tredje stycket äktenskapsbalken är avsedd att vara en undantagsregel och ska tillämpas restriktivt. Den oskälighet som åsyftas är ”enkel” oskälighet, det vill säga utan tillägg av ordet ”uppenbart” eller liknande (prop 1997/98:106 s 52). Vid bedömningen ska en helhetsbedömning av makarnas förhållanden göras och i lagtexten har ingen omständighet angetts som mer viktig än någon annan.

När det gäller de ekonomiska förhållandena ska värdet av pensionsrättigheten i förhållande till makarnas övriga tillgångar beaktas, liksom hur respektive makes pensionsskydd är ordnat. Enligt propositionen bör jämningsregeln främst aktualiseras i de fall då makar i övrigt är relativt jämbördiga i ekonomiskt hänseende men den ena maken har sitt pensionsskydd ordnat genom en privat pensionsförsäkring medan den andre maken har motsvarande pensionsskydd genom pensionsrättigheter intjänade

inom det allmänna pensionssystemet och tjänstepensionssystemet, som inte omfattas av bodelning. De omständigheter i övrigt som kan beaktas är om pensionsförsäkringen mer framstår som en kapitalförsäkring än som ett ordinärt pensionsskydd, hur uppbyggnaden av försäkringen har finansierats samt om ägarmaken har ett socialt behov som skall tillgodoses genom pensionsrättigheten (prop 1997/98:106 s 64 f).

IPS-kontot

Till en början kan tingsrätten konstatera att den grund som Erik Näsström angett för att kontot ska utgöra enskild egendom bygger på att den enskilda firman var enskild egendom. Eftersom tingsrätten ovan kommit fram till att ENK AB är giftorättsgods på den grunden att de medel som användes för registrering av den enskilda firman förlorat sin karaktär av enskild egendom saknas anledning att pröva frågan om kontot utgör enskild egendom. Den fråga som tingsrätten ska ta ställning till är istället om kontot utgör en sådan egendom som ska undantas från bodelningen med stöd av regeln i 10 kap 3 § tredje stycket äktenskapsbalken. Det har inte gjorts gällande att kontot utgör en sådan rättighet som ska undantas från bodelningen på grund av att det strider mot vad som gäller för rättigheten enligt 10 kap 3 § första stycket äktenskapsbalken.

När det gäller frågan om det skulle vara oskäligt att pensionssparandet ingår i bodelningen gör tingsrätten följande överväganden.

Det saknas i stort sett utredning i målet om vilka inkomster parterna haft under äktenskapet, men det har ändå framgått att Erik Näsström, som arbetat bland annat som ekonomichef, haft betydligt större inkomster än Maria Näsström, som under många år arbetat deltid som undersköterska. Vidare har det framgått att Maria Näsström har tjänstepension som härrör från de anställningar hon haft och som inte är föremål för bodelning. Det förstnämnda är en faktor som i någon mån talar mot jämkning, medan det sistnämnda är en faktor som i någon mån talar för jämkning.

Erik Näsström har vidare gjort gällande att de avsättningar som gjorts till pensions-sparandet legat under den nivå som hans arbetsgivare satte av till tjänstepension när

han var anställd. Han har till styrkande av detta lagt fram dels anställningsavtal från en tidigare anställning, dels en handling från Skandia som visar storleken på de avsättningar en tidigare arbetsgivare gjorde. Av dessa handlingar kan man enligt tingsrättens bedömning i och för sig dra slutsatsen att han haft förhållandevis goda villkor avseende tjänstepension i sina tidigare anställningar. Det saknas dock utredning som visar storleken på de avsättningar han själv gjort genom den enskilda firman.

Sammantaget anser tingsrätten att det finns vissa omständigheter som talar för en jämkning enligt 10 kap 3 § tredje stycket äktenskapsbalken. Mot bakgrund av att regeln i fråga är avsedd att vara en undantagsregel anser tingsrätten dock att dessa omständigheter inte väger så tungt att en jämkning ska ske.

Konsekvensen av denna bedömning är att bodelningsbeslutet inte ska ändras i det avseendet att kontot ska ingå i bodelningen som Erik Näsströms giftorättsgods. Tingsrätten kommer nedan att ta ställning till vilket belopp som det ska tas upp till.

Tjänstepensionskontot

Till en början kan tingsrätten konstatera att den grund som Erik Näsström angett för att kontot ska utgöra enskild egendom är att ENK AB är enskild egendom. Eftersom tingsrätten ovan kommit fram till att ENK AB är giftorättsgods saknas anledning att pröva frågan om kontot utgör enskild egendom. Den fråga som tingsrätten ska ta ställning till är istället om kontot utgör en sådan egendom av personlig art som ska undantas från bodelningen med stöd av regeln i 10 kap 3 § äktenskapsbalken.

När det först gäller frågan om kontot utgör en sådan rättighet som enligt 10 kap 3 § första stycket äktenskapsbalken ska undantas från bodelningen instämmer tingsrätten i bodelningsförrättarens bedömning att Erik Näsström genom sitt ägande av bolaget haft ett bestämmande inflytande över försäkringen samt att det inte framkommit att någon annan begränsning i förfoganderätten finns som är av betydelse i detta sammanhang.

När det sedan gäller frågan om tillämpningen av jämningsregeln i 10 kap 3 § tredje stycket äktenskapsbalken gör tingsrätten samma överväganden som gällande IPS-kontot. Någon jämkning ska därmed inte heller ske avseende tjänstepensionskontot.

Konsekvensen av denna bedömning är att bodelningsbeslutet inte ska ändras i det avseendet att kontot ska ingå i bodelningen som Erik Näsströms giftorättsgods. Tingsrätten kommer nedan att ta ställning till vilket belopp som det ska tas upp till.

Till vilka värden ska pensionskontona tas upp i bodelningen?

Parterna är överens om att de värden som bodelningsförrättaren utgått från är felaktiga och att korrekt saldo ska vara 1 411 596 kr (IPS-kontot) respektive 538 992 kr (tjänstepensionskontot). Parterna är även överens om att latent skatteskuld ska räknas bort från respektive kontos saldo vid brytdagen, däremot inte med vilken skattesats. Den fråga som tingsrätten ska ta ställning till är om den skatt som ska räknas bort är 32 % eller 56 %.

Den latent skatteskulden bör beräknas utifrån de faktiska inkomstförhållandena och de vid bodelningstillfället kända reglerna om beskattning av utfallande belopp. En viss förenkling eller även schablonisering bör få godtas vid beräkningen (Teleman, Bodelning, 6 uppl, s 126).

All pensionsinkomst beskattas i Sverige som inkomst av tjänst. Skattesatsen varierar bland annat beroende på pensionens storlek, kommunala skattesatser och eventuell kyrkoavgift. Erik Näsström har gjort gällande att hans totala pensionsinkomster kommer att vara sådana att han kommer att få betala full statlig skatt på pensionsinkomsterna. Det saknas i och för sig närmare utredning om exakt vilka pensionsinkomster som Erik Näsström kommer att ha. Mot bakgrund av det som framkommit om hans ekonomiska ställning och om pensionsförsäkringarnas storlek anser dock tingsrätten att det saknas skäl att ifrågasätta det påståendet. Tingsrätten instämmer därför i bodelningsförrättarens slutsats om att skattesatsen för Erik Näsströms del schablonmässigt ska beräknas till 56 procent.

Konsekvensen av detta är att de värden som kontona tas upp till i bodelningen ska ändras enligt följande:

- IPS-kontot ska tas upp till ett värde av 621 102 kr, vilket innebär att Erik Näsströms giftorättsgods ska minskas med 98 738 kr jämfört med bodelningsbeslutet.
- Tjänstepensionskontot ska tas upp till ett värde av 237 019 kr, vilket innebär att Erik Näsströms giftorättsgods ska minskas med 311 661 kr jämfört med bodelningsbeslutet.

Är Maria Näsströms konto HB -292 enskild egendom?

Av den skriftliga bevisningen framgår till en början att kontot ifråga fanns innan äktenskapets ingående. På grund av äktenskapsförordet utgjorde tillgångarna på kontot enskild egendom vid äktenskapets ingående.

Frågan blir då om Maria Näsström genom övrig bevisning styrkt att de tillgångar som fanns på kontot vid brytdagen utgjorde kvarvarande enskild egendom, alternativt surrogat eller avkastning av sådan. Till stöd för detta har Maria Näsström lagt fram bland annat kontoutdrag och årsbesked.

Tingsrätten konstaterar att det av kontoutdragen framgår att de transaktioner som skett huvudsakligen har avsett insättningar/uttag från/till ett VP-konto samt räntor. Det saknas dock utredning om vilka värdepapper insättningarna härrör från. Vidare har det på kontot skett ett antal transaktioner till/från andra konton som enligt Maria Näsström själv bestått i att hon betalat olika gemensamma utgifter (adoptionsavgift, kostnader för reparation av en trasig mur vid villan m.m.) och sedan fått motsvarande summa insatt någon månad senare, något hon benämnt som lån. Tingsrätten anser mot bakgrund av detta att Maria Näsström inte har styrkt att tillgångarna på kontot har

bibehållit sin karaktär av enskild egendom. Tillgångarna ska istället utgöra giftorättsgods. Bodelningsbeslutet ska därför inte ändras avseende detta konto.

Konsekvensen av detta är att inte heller Maria Näsströms konto i Avanza utgör enskild egendom, eftersom tillgångarna där överfördes från kontot HB -292. Bodelningsbeslutet ska därför inte heller ändras avseende det kontot.

Är Maria Näsströms konto HB -508 enskild egendom?

Av den skriftliga bevisningen framgår att kontot öppnades den 3 september 2012. Maria Näsström har påstått att en transaktion på 60 000 kr som gjordes från kontot HB -292 var den första insättningen på kontot och att någon sammanblandning med giftorättsgods inte skett fram till brytdagen.

Mot bakgrund av det som tingsrätten kommit fram till angående kontot HB -292 saknas det förutsättningar för att komma till slutsatsen att HB -508 utgjort enskild egendom. Tingsrätten kan dock utöver det även konstatera att det förvisso framgår av kontoutdrag som avser HB -292 att en överföring på 60 000 kr gjordes därifrån, dock den 7 september 2012. Av kontoutdraget framgår inte heller till vilket konto pengarna överförts. Vidare saknas det helt kontoutdrag avseende HB -508, varför det mot Erik Näsströms bestridande inte kan anses styrkt att någon sammanblandning inte skett på kontot.

Sammantaget anser tingsrätten att Maria Näsström inte styrkt sitt påstående att tillgångarna på kontot HB -508 utgjort enskild egendom. Tillgångarna ska istället utgöra giftorättsgods. Bodelningsbeslutet ska därför inte ändras avseende detta konto.

Är Maria Näsströms konto HB -448 enskild egendom?

Erik Näsström har vitsordat att tillgångarna på kontot blev enskild egendom vid äktenskapets ingående. Frågan blir då om Maria Näsström genom övrig bevisning styrkt att de tillgångar som fanns på kontot vid brytdagen utgjorde kvarvarande enskild

egendom, alternativt surrogat eller avkastning av sådan. Till stöd för detta har Maria Näsström lagt fram bland annat kontoutdrag och årsbesked.

Av årsbeskeden från 1993 och 1994 framgår att kontot vid respektive årsskifte hade saldon på 1 253 kr respektive 1 257 kr. Av kontoutdragen från 1997 och 2008 framgår det vidare att kontot vid respektive årsskifte hade saldon på 1 369 kr respektive 1 589 kr. Av bodelningsbeslutet framgår slutligen att kontot vid brytdagen hade ett saldo på 1 605 kr. Det framgår vidare att saldot kontot såväl 1994, 1997 som 2008 endast ökat i värde till följd av ränta.

Mot bakgrund av detta anser tingsrätten att Maria Näsström har styrkt att tillgångarna på kontot utgör dels ursprunglig enskild egendom, dels avkastning av densamma. Tillgångarna ska därför anses utgöra Maria Näsströms enskilda egendom. Bodelningsbeslutet ska därför ändras på så sätt att Maria Näsströms giftorättsgods minskas med 1 605 kr.

Utöver aktierna i Cloetta, är även aktierna i Duroc enskild egendom?

Erik Näsström har vitsordat att aktierna i Cloetta är Maria Näsströms enskilda egendom.

När det sedan gäller aktierna i Duroc framgår det av den skriftliga bevisningen att Maria Näsström köpte 100 st aktier i Duroc i december 1997 och att de köptes med pengar från kontot HB -292. Av bodelningsbeslutet framgår dock att Maria Näsström vid brytdagen ägde 300 st aktier i Duroc. På kontoutdraget från HB -292 avseende juni 1999 har det vidare antecknats att en transaktion på 5 750 kr avser ”Duroc”.

Mot bakgrund av att det mellan äktenskapets ingående och december 1997 skett ett antal transaktioner på kontot HB -292 till/från ett värdepapperskonto där det inte framgår vilka värdepapper som transaktionerna avsett, att antalet aktier vid köpet och vid brytdagen inte stämmer överens samt att det finns antecknat uppgifter om ytterligare ett köp avseende Duroc anser tingsrätten att Maria Näsström inte styrkt sitt

påstående att aktierna i Duroc vid brytdagen ska anses utgöra surrogat och/eller avkastning av ursprunglig enskild egendom. Aktierna i Duroc ska istället utgöra giftorättsgods. Bodelningsbeslutet ska därför inte ändras avseende dessa.

Konsekvensen av detta är att bodelningsbeslutet ska ändras endast avseende aktierna i Cloetta, som anses vara Maria Näsströms enskilda egendom. Bodelningsbeslutet ändras därmed på det sättet att Maria Näsströms aktieinnehav ska tas upp till ett värde av 3 482 kr, vilket innebär att hennes giftorättstillgångar minskas med 4 210 kr.

Ska hela tillgodohavandena på kontona ICA -246 1 och HB -121 påföras Erik Näsströms giftorättsgods?

Maria Näsström har gjort gällande att tillgodohavandena på dessa konton i sin helhet ska anses utgöra Erik Näsströms giftorättsgods eftersom han i samband med brytdagen låst Maria Näsströms teckningsrätt (ICA -2461) respektive efter brytdagen tagit ut pengarna från kontot (HB -121).

Tingsrätten kan konstatera att frågan om vems giftorättsgods en tillgång (som ostridigt är giftorättsgods) utgör saknar betydelse för bedömningen av boets omfattning och andelsberäkningen. Det saknas därmed anledning att inom ramen för bodelningen besluta att endera maken ska påföras visst giftorättsgods. En annan sak är att den typ av faktorer som gjorts gällande avseende dessa konton kan vara av betydelse vid lottläggningen. Några yrkanden om ändrad lottläggning har dock inte framställts i målet. Det saknas mot bakgrund av detta skäl att ändra bodelningsbeslutet i denna del.

Finns det grund för jämkning av bodelningen på grund av att Erik Näsströms enskilda egendom använts som kreditunderlag för ett lån som ökat giftorättsgodset?

Tingsrätten har ovan kommit fram till att det lån om 610 000 kr som Erik Näsström tagit med säkerhet i Eldstenen 5 i syfte att finansiera köpet av bostadsrättslägenheten inte ska räknas av mot giftorättsgods. Vid denna utgång har Erik Näsström gjort gällande att bodelningen ska jämkas i motsvarande mån.

Enligt 12 kap 1 § första stycket äktenskapsbalken ska bodelningen, i den mån det med hänsyn särskilt till äktenskapets längd men även till makarnas ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är oskäligt att en make vid bodelning ska lämna egendom till den andra maken i den omfattning som följer av 11 kap, istället göras så att den förstnämnda maken får behålla mer av sitt giftorättsgods.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att avsikten varit att jämkning ska förekomma bara i undantagsfall. Det framgår vidare, såvitt gäller rekvisitet makarnas ekonomiska förhållanden bland annat följande. Jämkning kan endast komma i fråga, om det finns en betydande skillnad mellan makarnas nettoförmögenheter. När man bedömer om en likadelning är oskälig, bör man beakta orsaken till att den ena maken har ett nettogiftorättsgods av betydligt större värde än den andra maken. Som exempel på faktorer som kan tala för jämkning anges att den ena maken fått ett större arv eller en större gåva, att skillnaden i nettoförmögenhet beror på tillfälliga omständigheter som inte har något samband med hur familjens ekonomi varit ordnad eller att den ene makens större förmögenhet krävs för att dennes framtida försörjning ska vara tryggad. Ett annat skäl för jämkning kan vara om den make som ska få del av den andres giftorättsgods har stora tillgångar som utgör enskild egendom eller av annat skäl undantas bodelningen (prop 1986/87:1 s 184 ff).

Tingsrätten kan till en början konstatera att parternas äktenskap varade i 19 år. Det saknas därför skäl för att på den grunden jämka bodelningen. Erik Näsström har dock som huvudsaklig grund för en jämkning angett att det finns skäl för detta på grund av att åtgärden att ta lånet mot säkerhet i Eldstenen 5, som utgör hans enskilda egendom, istället för i bostadsrättslägenheten har medfört en ökning av giftorättsgodset.

Tingsrätten konstaterar när det gäller den frågan att den huvudsakliga finansieringen av bostadsrättslägenheten faktiskt skett mot säkerhet i densamma och att endast en mindre andel av lånen är tagna mot säkerhet i Eldstenen 5.

Tingsrätten anser mot bakgrund av detta att skillnaden i nettoförmögenhet i detta fall inte utgör en sådan undantagssituation som gör att det framstår som oskäligt att tillämpa huvudregeln om likadelning enligt 11 kap 3 § äktenskapsbalken. Någon jämkning av bodelningen ska därför inte ske.

Sammanfattning

Tingsrätten har kommit fram till att bodelningsbeslutet ska ändras på följande sätt:

- De skulder som avräknas mot Erik Näsströms giftorättsgods ska minskas med 610 000 kr, från 2 335 000 kr till 1 725 000 kr.
- Erik Näsströms IPS-konto ska tas upp till ett värde av 621 102 kr, vilket innebär att Erik Näsströms giftorättsgods minskas med 98 738 kr jämfört med bodelningsbeslutet.
- Erik Näsströms tjänstepensionskonto ska tas upp till ett värde av 237 019 kr, vilket innebär att Erik Näsströms giftorättsgods minskas med 311 661 kr jämfört med bodelningsbeslutet.
- Maria Näsströms konto HB -448 ska anses utgöra hennes enskilda egendom, vilket innebär att hennes giftorättsgods minskas med 1 605 kr.
- Maria Näsströms aktieinnehav ska tas upp till ett värde av 3 482 kr, vilket innebär att hennes giftorättsgods minskas med 4 210 kr.

Konsekvensen av dessa ändringar blir att den bodelningslikvid som Erik Näsström ska utge till Maria Näsström höjs till 1 550 449,50 kr. Tingsrättens beräkning av bodelningen efter de gjorda ändringarna framgår av [bilaga 2](#).

Rättegångskostnaderna

Båda parterna har klandrat bodelningsbeslutet och målet har omfattat ett flertal frågeställningar, där båda parter i någon mån haft framgång. Utöver de frågor som tingsrätten prövat i denna dom har det även förekommit ytterligare frågor där parterna antingen efter hand har vitsordat motpartens talan eller justerat sin talan på så sätt att vissa saker inte längre gjorts gällande. Sammantaget anser tingsrätten med hänsyn till

utgången i de olika prövningarna som gjorts att det är skäligt att parterna ska stå för sina respektive rättegångskostnader.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 3](#) (TR-02)

Domen kan överklagas till Svea hovrätt senast den 6 augusti 2019. Ett överklagande ska vara skriftligt och ges in till tingsrätten. Prövningstillstånd krävs.

Lars Halvarsson

BODELNINGSBESLUT

Parter

Maria Näsström, 650524-1502

Flisavägen 19

723 53 Västerås

Ombud: Advokat Tom Placht, Tom Placht AB, Box 1965, 751 49 Uppsala

Erik Näsström, 550403-6913

Malstensgatan 8

723 53 VÄSTERÅS

Ombud: Advokat Göran Landerdahl, Adokatfirman Landerdahl AB,
Hantverkargatan 2 B, 722 12 Västerås

Bodelningsförrättare

Advokat Marcus Rudstam

Advokathuset Actus AB

Sturegatan 9 A

722 13 Västerås

Beslut 2014-02-13 av Västmanlands tingsrätt i mål nr. T 3372-13

Saken

Bodelning mellan makar av bodelningsförrättare (i anledning av
äktenskapsskillnad)

Bodelningsförrättarens beslut

Erik Näsström ska utge bodelningslikvid till Maria Näsström om totalt **1 447 742 kr.**

På beloppet ska ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) utgå från dagen för bodelningen (2018-07-10) till dess bodelningen vunnit laga kraft eller en lagakraftätagande dom föreligger. Därefter ska ränta enligt 6 § räntelagen utgå till dess att betalning sker.

Bodelningsförrättarens arvode om totalt **96 703 kr**, (varav 74 745 kr utgör arbetskostnad, 2 618 kr utlägg och 19 340 kr mervärdesskatt) ska betalas med hälften vardera av respektive part, varvid betalningsansvaret är solidariskt mellan parterna.

Det antecknas

Att Ansökan om äktenskapsskillnad inkom till tingsrätten den 17 juli 2013.

Att Parterna ingick äktenskap år 1994.

Att Båda parter haft ombud i bodelningen.

Att Enskild egendom förelegat i äktenskapet jämlikt äktenskapsförord undertecknat den 30 augusti 1994 och ingivet för registrering den 21 september 1994. Parterna ingick äktenskap den 4 september 1994.

Beslutsskäl

1. Enskild egendom med anledning av äktenskapsförord

Följande är ostridigt

Parternas ovan angivna äktenskapsförord har följande lydelsen "Vi, Erik Näsström och Maria Lindberg, som tänker gifta oss, bestämmer genom detta äktenskapsförord att all egendom, som vi förvärvat före äktenskapet, ska vara enskild egendom. Samma sak gäller för avkastningen av den egendomen".

Äktenskapsförordet är gällande. Vad som ska anses som enskild egendom får fastställas utifrån parternas egendomsförhållanden när äktenskapsförordet upprättades den 30 augusti 1994. Även avkastning av nämnda egendom samt surrogat ska utgöra enskild egendom.

Följande är tvistigt

Parterna är inte överens om vilken egendom som anses utgöra enskild egendom med anledning av befintligt äktenskapsförord.

Inledningsvis kommer redovisas parternas synpunkter på hur prövningen bör gå till för att komma fram till vad som är enskild egendom. Därefter kommer parternas synpunkter vad gäller huruvida vissa tillgångar ska anses utgöra enskild egendom eller giftorättsgods redovisas särskilt under varje punkt där frågan prövas.

Parterna har i allt väsentligt anfört följande.

Maria Näsström (nedan MN)

I äktenskapsförordet anges ingen specificerad egendom som är enskild. Brytdagen ligger i tiden nästan 20 år efter det att äktenskapsförordet upprättades. Det bristfälliga äktenskapsförordet skapar en situation där, den som vill hävda enskild egendom per brytdagen, dels måste visa vilken enskild egendom som fanns 1994 men också på vad sätt annan egendom ska ha trätt i denna enskilda egendoms ställe. Bevisbördan är tung. EN har att visa sitt påstående om vad som utgör enskild egendom. EN saknade i princip tillgångar utöver fastigheten Eldstenen 5 då äktenskapsförordet

skrevs. Det visar handlingar från EN:s tidigare bodelning med Agneta Näsström samt en redovisning av sin ekonomiska situation som EN gjorde till sitt försäkringsbolag angående hans ekonomiska utsikter för 1992 och 1993. Äktenskapsförordet var således inriktat på att skydda Eldstenen 5.

EN var under äktenskapet med MN hela tiden väl medveten om äktenskapsförordets både existens och innebörd. Han har kunnat skaffa sig bevisning om surrogategendom om sådan hade förelegat.

Erik Näsström (nedan EN)

Konsekvensen av äktenskapsförordets skrivning är att det ursprungligen inte fanns något giftorättsgods i äktenskapet. Presumtionen bör då vara att de kapitaltillgångar – fastighet, värdepapper, banktillgodohavanden och lösa saker – som fanns den 30 augusti 1994 är och förblir enskild egendom under hela äktenskapet. Även utbytesegendom (surrogat) får även karaktären av enskild egendom. Utbytesegendomen förlorar endast sin egenskap av enskild egendom om finansieringen inte kan följas, d.v.s. om det inte kan utrönas att det är enskild egendom som används för att finansiera utbytesegendomen. Detta kan ske i flera led och det avgörande är huruvida det går att identifiera att den nya tillgången förvärvats (helt eller delvis) med pengar som kommer från den ursprungliga enskilda egendomen. I nu aktuellt fall har surrogation förekommit i flera led under de 23 år som äktenskapet pågått. I den bästa av världar skulle alla de förändringar som skett i form av utbyten kunna spåras. Det ligger emellertid i sakens natur att privata handlingar såsom betalda räkningar, lönespecifikationer, innehav på VP-konton, kontoutdrag m.m. inte finns i behåll efter 20-25 år. Det föreligger således bevissvårigheter för båda parter beträffande vad som faktiskt ägdes av envar av parterna när äktenskapsförordet ingicks. Om lång tid har förflutit kan därför beviskraven inte vara så stränga.

Med stöd av bodelningshandlingen från bodelningen mellan EN och Agneta Näsström samt med beaktande av de inkomster som EN haft på 90-talet i förhållande till beräknade levnadskostnader har EN vid äktenskapets ingående haft tillgångar utöver Eldstenen 5 i form av värdepapper om c.a 500 000 kr, bankmedel om 36 309 kr samt en bil värd ca. 80 000 kr.

2. Företaget ENKAB

EN

Företaget Erik Näsström Konsult AB (nedan ENKAB) ska anses utgöra enskild egendom då de medel som användes till aktiekapitalet vid bildandet utgjorde hans enskilda egendom. Företaget och dess avkastning ska således utgöra enskild egendom.

EN medger att de medel som användes till aktiekapitalet överfördes från ett konto i ICA Banken med nr 9270-659 661 9. Pengarna på kontot var emellertid enskild egendom eftersom de utgjordes av avkastning på tillgångar som före äktenskapets ingående utgjorde enskild egendom.

Aktierna i bolaget ägs av EN och han har haft dem sedan bolagets bildande. Aktierna är enskild egendom då insatsen vid bildandet av den enskilda firman har skett från medel som fanns på det VP-konto som EN hade vid tidpunkten för äktenskapsförordet (värdepapper om 500 000 kr jämte lån om 240 000 kr). Aktierna är således surrogat för värdepapper som var enskild egendom 1994-08-30.

Aktiebolaget bildades i augusti 2009. EN blev ägare till aktierna genom att skjuta till 100 000 kr i aktiekapital.

Den tidigare konsultfirman, en enskild firma, registrerades vid årsskiftet 2005/2006 och i starten satsade EN registreringsavgiften m.m. via uttag med 5 750 kr från sitt Avanzakonto 1063114. Den summan fördes över till det gemensamma ICA-kontot 9270-273 246 1, varifrån betalning om 1 000 kr skedde en vecka senare till Bolagsverket. Dessutom överfördes 10 000 kr från Avanzakontot till det gemensamma ICA-kontot för att sedan överföras till den enskilda firman som handkassa.

EN öppnade Avanzakontot 2001-12-29 och anmälde då Handelsbankenkontot 309 679 001 såsom kopplat bankkonto. Sistnämnda bankkonto har EN haft sedan 1980-talet. Till det kontot överfördes värdepappren som var enskild egendom 1994-08-30.

De 100 000 kr som EN satte in som aktiekapital 2009-08-06 till företagets konto 753 563 312 från Handelsbankenkontot 309 679 001 är således lätta att identifiera. Dessa pengar kom från kontot i ICA-banken 9270-659 661 9 som användes av EN i den enskilda firman.

EN hänvisar till bilagorna 5-10 i yttrandet från september 2017 för att visa det ovan anförda.

Det nämnda ICA kontot är ostridigt den enskilda firmans konto och den enskilda firman finansierades via enskild egendom.

Kapitalet kom således inte från ett av EN:s gamla konton men finansieringen skedde via enskild egendom, eftersom den utgjordes av avkastningen av tillgångar som han hade före äktenskapets ingående.

EN vill i detta hänseende poängtera att andemeningen i parternas äktenskapsförord var att de i händelse av skilsmässa skulle ha sina egna tillgångar skyddade vid en bodelning och inte att teknikaliteter skulle avgöra vems tillgångarna var.

Beträffande värdet på bolaget har EN anført att balansräkningen ska läggas till grund för beräkningen värdet. Det finns inget avkastningsvärde eftersom EN är tillgången. De tillgångar som finns är de kundfordringar som finns.

MN

MN bestrider att företaget ska anses utgöra enskild egendom.

EN:s enskilda firma startades år 2003, alltså nio år efter det att äktenskapsförordet skrevs. När den påbörjades tillskötts ett kapital om 5 000 kr från makarnas gemensamma konto för inköp av en kopiator. MN bidrog alltså med hälften av startkapitalet. Något annat kapital tillskötts inte.

MN bestrider att det aktiekapital om 100 000 kr härrör från EN:s konto på

Handelsbanken, 309 679 001. Pengarna har enbart "studsat" på det kontot. Pengarna kommer istället ifrån EN:s konto vid ICA-banken 9270-659 661 9 som användes i den enskilda firman. Detta konto är inte enskild egendom. Av kontoutdrag från Handelsbankenkontot, 309 679 001, kan utläsas att det inte skett några transaktioner på flera år, samt att det varit tömt på medel i vart fall sedan 2005-11-16. Åtgärden kan inte förstås på annat sätt än att den har varit ägnad att försöka konstruera enskild egendom. MN hänvisar till bilaga 1-2 från yttrande i augusti 2014. MN har inkommit med kopia på bokföringsuppdrag, se bilaga 10 till MN:s yttrande i mars 2014 (2015),² utvisande att uttag gjorts ur firman med 100 000 kr till aktiekapital vid bildandet av aktiebolaget, till styrkande av att aktiebolaget utgör giftorättsgods.

Eftersom medlen som använts som aktiekapital härrör från giftorättsgods (den tidigare enskilda firman) är även aktiebolaget att betrakta som giftorättsgods.

Bodelningsförrättarens bedömning

Enligt ÄktB 7 kap. 2 första stycket 5 p. är även vad som trätt i stället – surrogat – för enskild egendom också enskild egendom, såvitt annat inte stadgats genom rättshandlingen ifråga. Även om det inte uttryckligen sägs i nämnda lagregel får det anses vara den allmänna uppfattningen att detta kan ske i flera led utan att egendomen ifråga förlorar sin karaktär. Det måste dock föreligga tillräckligt samband mellan den ursprungliga enskilda egendomen och den senare. Att påvisa en sammanhängande obruten kedja kan ur bevishänseende vålla problem. Inte minst gör sig detta gällande när det förflutit lång tid som i aktuellt fall. I doktrin har uttalats att kraven på bevislig kontinuitet får nog inte vara stränga om lång tid förflutit. (Walin. *Separationsrätt* 1975, s. 80.)

Bevisbördan för att det är frågan om enskild egendom p.g.a. att det är frågan om surrogat för enskild egendom får anses ligga på den som påstår att så är fallet. I aktuellt fall ligger således bevisbördan på EN.

I aktuellt fall har det förflutit lång tid sedan äktenskapets ingående och äktenskapsförordets upprättande. Då något säkert underlag för hur

egendomsförhållandena såg ut vid tiden för upprättandet av äktenskapsförordet saknas har parterna lagt fram uppskattningar – med visst stöd av befintligt underlag – för hur parternas tillgångar såg ut. Detta medför i sig en osäkerhet och följaktligen en svårighet att göra en bedömning av vad som många år senare eventuellt kan utgöra enskild egendom p.g.a. surrogation.

EN:s argumentation för att ENKAB utgör enskild egendom bygger på att han haft ett värdepappersinnehav vid äktenskapsförordets upprättande. Ett innehav som sedan realiserats till viss del, vilka medel som sedermera använts till att starta en enskild firma. Dessa medel ska sedan ha funnits på ett konto särskilt knutet till den enskilda firman. EN menar således att det därmed går att identifiera och följa en obruten surrogationskedja innebärande att den enskilda firman och dess medel utgör enskild egendom. Då sedermera avkastningen av den enskilda firman – som i sin tur utgör enskild egendom – har använts till ENKAB:s aktiekapital vid dess bildande, utgör även ENKAB enskild egendom.

Den avgörande frågan blir således om det är tillförlitligen utrett – med beaktande av omständigheterna i aktuellt fall – att det föreligger en obruten kedja mellan ursprunglig enskild egendom och den enskilda firmans medel som ostridigt har använts till att aktiekapitalet i ENKAB.

Det kan konstateras att den enskilda firman har startat först ca 11 år efter äktenskapsförordets upprättande. Det finns inte något säkert underlag för hur EN:s värdepappersinnehav såg ut vid tillfället eller hur dessa omsatts i pengar.

EN får tillförlitligen anses ha visat att det omnämnda Handelsbankenkontot funnits vid aktuell tidpunkt. Det går dock inte med säkerhet följa transaktioner på nämnda konto fram till 2001 då det omnämnda handels- och depåkontot Avanza öppnas. Det framgår dock av ingivet underlag från EN att nämnda Avanzakonto var knutet till Handelsbankenkontot.

Det framgår vidare – vilket uppfattats som ostridigt – att det vid tidpunkten runt EN:s startande av den enskilda firman gjorts uttag om 5 750 kr från nämnda Avanzakonto och motsvarande insättning på ett konto i ICA-banken med nr. 9270-273 24 1, vilket är ett

gemensamt konto för parterna. Vidare att det sex dagar senare gjorts ett uttag om 1 000 kr från sistnämnda konto benämnt regavg för ENK. Det får alltså anses visat att registreringsavgiften för den enskilda firman (ENK) har betalats med medel från ett gemensamt ICA-konto.

Det framgår även att det gjorts en överföring från Avanzakontot om 10 000 kr till ett för parterna gemensamt ICA-konto med nr. 9270-269 827 1.

Oavsett om det skulle anses visat att de medel som överförts från Avanzakontot till ovan nämnda ICA-konton var enskild egendom – vilket bodelningsförrättaren vid en samlad bedömning inte anser är i aktuellt fall – går det inte säga att medlen behållit sin ev. karaktär av enskild egendom när satts in på ovan nämnda ICA-konton.

För det första är det frågan om konton som parterna förfogat över tillsammans. Dessutom förefaller det vara vardagliga transaktionskonton som det är frågan om. Detta framgår av transaktionerna på ingivna kontoutdrag. Därutöver stämmer det belopp om 5 750 kr som satts in på konto nr. 9270-273 24 1 inte överens med det belopp som står antecknat som registreringsavgift för den enskilda firman. Det skiljer även sex dagar mellan transaktionerna där det gjorts andra transaktioner på kontot.

Av transaktionen på konto nr. 9270-269 827 1 framgår endast att det gjorts en insättning från Avanza om 10 000 kr. Mot MN:s bestridande har inte EN förmått visa att medlen har använts till att starta den enskilda firman i form av handkassa. Genom insättningarna på nämnda konton har medlen under alla omständigheter förlorat sin ev. karaktär av enskild egendom.

Parterna, eller rättare sagt EN som är den som bör ha haft mest intresse och möjlighet att säkra bevisning, har således inte genom bokföring eller på annat sätt sinsemellan klargjort att det är frågan om skilda medelsslag. Det hade varit enklare för EN att från början av äktenskapet, om så var syftet, säkra ev. enskild egendom som även fortsättningsvis skulle vara undantagna giftorätt genom att hålla medel tydligt avskilda och bevara underlag för ev. surrogat. Äktenskapsförordet torde också fått en annan formulering för det fall parterna varit överens om att även i framtiden hålla i stort sett

alla tillgångar åtskilda.

Genom bodelningsförrättarens bedömning att medlen som härstammar från den enskilda firman utgör giftorättsgods och inte enskild egendom faller även EN:s grund för att aktiebolaget ENKAB ska anses utgöra enskild egendom. Företaget ENKAB ska således tas med i bodelningen såsom giftorättsgods.

Vad gäller värdet på ENKAB har bodelningsförrättaren inhämtat en substansvärdering från KPMG som kommunicerats med parterna. Bodelningsförrättaren gör bedömningen att nämnda värdering ska läggas till grund för värderingen av ENKAB i bodelningen.

Substansvärderingen är gjord per balansräkningen 31/12 2016. Värderingen visar ett nettosubstansvärde om 1 946 000 kr. Från detta belopp ska ett latent skattebelopp avräknas. Denna skatt beräknas utifrån det scenariot att EN avvecklar/säljer bolaget. Då det är ett fåmansaktiebolag gäller ett gränsbelopp för 163 075 kr (år 2017). Detta belopp beskattas i inkomstlaget kapital med 20 %, d.v.s. 32 615 kr.

Resterande belopp, $1\,946\,000\text{ kr} - 163\,075\text{ kr} = 1\,782\,925\text{ kr}$ kommer då beskattas i inkomstlaget tjänst. Skattesatsen bedöms enligt skattetabell 31 för nämnda belopp, vilket uppgår till 55 % med ett skäligt tillägg om 5 % för avvecklingskostnader. Skatten blir då $1\,782\,925\text{ kr} \times 60\% = \underline{1\,069\,755\text{ kr}}$.

Den totala latent skatten att ta hänsyn till uppgår till $1\,069\,755\text{ kr} + 32\,615\text{ kr} = \underline{1\,102\,370\text{ kr}}$.

Bodelningsförrättaren beslutar således att ta upp ett nettovärde på ENKAB i bodelningen om $1\,946\,000\text{ kr} - 1\,102\,370\text{ kr} = \underline{\mathbf{843\,630\text{ kr}}}$.

3. Bostadsrätten Nr. B 31 i föreningen Bear Lodge i Åre

Följande är tvistigt

Parterna är oense om huruvida bostadsrätten ska utgöra EN:s enskilda egendom eller ej.

EN

Bostadsrätten utgör hans enskilda egendom då den del av köpeskillingen som inte lånats upp har betalats med medel som härrör från utdelning från hans företag ENKAB. Då ENKAB och dess avkastning utgör enskild egendom ska därför även bostadsrätten anses utgöra enskild egendom.

MN

Bostadsrätten utgör giftorättsgods. Det stämmer att den egna insatsen i samband med köpet av bostadsrätten bekostades med utdelningsmedel från ENKAB. Eftersom ENKAB och dess avkastning utgör giftorättsgods blir även bostadsrätten giftorättsgods.

Hon var med och betalade den första handpenning om 25 000 kr. I bilaga 2 till yttrandet från juli 2017 framgår att hon har betalat 12 500 kr. Partsavsikten var aldrig någon annan än att makarna skulle äga bostadsrätten tillsammans. Så skrevs också det första kontraktet, därav fördelningen av handpenningen. EN ändrade sedan kontraktet utan MN:s vetskap. Betalningen av bostadsrätten i övrigt kan inte härledas till någon av EN enskild egendom från år 1994.

Bodelningsförrättarens bedömning

Då bodelningsförrättaren gjort bedömningen att ENKAB ej ska anses utgöra enskild egendom anses inte heller bostadsrätten utgöra enskild egendom oavsett att insatsen betalats med utdelningsmedel från aktiebolaget.

MN har gjort gällande att bostadsrätten ägs gemensamt. Av ingivet underlag från MN framgår att det från ett av henne ägt konto 2012-04-01 har tagits ut ett belopp motsvarande 12 500 kr. Uttaget har benämnts Bear Lodge. EN har även vitsordat att MN

inledningsvis betalat en liten del av kontantinsatsen men har bestritt ett gemensamt ägande med förklaringen att MN sedan avstått från finansieringen av bostadsrätten, vilket slutligen resulterat i att den erlagda handpenningen från MN kvittats mot fordran från EN. EN har anfört att han därför fick finansiera hela kontantinsatsen. EN har vidare anfört att han fått finansiera de löpande underskotten på bostadsrätten med utdelningsmedel från ENKAB. Sistnämnda förhållande har inte bestritts av MN.

Det har vidare ingivits ett upplåtelseavtal där EN ostridigt står som ensam förvärvare av bostadsrätten. Detta utgör en stark presumtion för att EN är ensam ägare till bostadsrätten. Det får anses åligga MN att visa på ett gemensamt ägande för att bryta denna presumtion. MN har invänt att kontraktet ändrats utan hennes vetskap.

Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna anser bodelningsförrättaren att MN inte lyckats visa ett gemensamt ägande till bostadsrätten. I enlighet med upplåtelsekontraktet ska således EN anses som ensam ägare till bostadsrätten och ska även då få den tilldelad på sin lott i bodelningen.

Angående värdet på bostadsrätten har bodelningsförrättaren inhämtat en marknadsvärdering från Bjurfors. Bostadsrätten har värderats till 3 000 000 kr per den 22 november 2017. Parterna har inte haft någon erinran mot värderingen. Värderingen påvisar således ett marknadsvärde om 3 000 000 kr +/- 200 000 kr, vilken bodelningsförrättaren lägger till grund för bedömningen. Vid beräkningen av egendomens värde i bodelningen ska hänsyn tas till latent realisationsvinstbeskattning och försäljningskostnader. Beräkningen blir enligt följande:

Realisationsvinstbeskattning

Försäljningspris:	3 000 000 kr
Kostnader:	- 90 000 kr (bedömd mäklarprovision utifrån fastighetsvärdet)
<u>Ingångsvärde:</u>	<u>- 2 595 000 kr</u>
Vinst:	315 000 kr

Skatt: 315 000 kr x 22 % = 69 300 kr

Nettovärde i bodelningen

Försäljningspris: 3 000 000 kr

Kostnader: - 90 000 kr

Skatt: - 69 300 kr

Värde: **2 840 700 kr**

Hyra/Avkastning avseende bostadsrätten

MN

Maria har gjort gällande att bostadsrätten är uthyrd och att hyra har betalats ut efter brytdagen i maj/juni 2014 och även maj/juni 2015. Hyresintäkten ligger på drygt 60 000 kr per år. MN yrkar att hyresintäkten ska ingå i bodelningen då den utgör avkastning av giftorättsgods.

EN

Avkastningen från giftorättsgodset ska också vara giftorättsgods. Bostadsrätten har gått med underskott som EN fått stå för. Hyresintäkterna är endast drygt 60 000 kr och kostnaderna är ca 158 000 kr enligt bilaga 12b till yttrandet från september 2017. Detta ger ett underskott om 98 000 kr per år. En giftorättsskuld om 488 616 kr ska således tas upp i bodelningen.

Bodelningsförrättarens bedömning

EN har ingivit underlag utvisande att bostadsrätten inbringar ca. 60 000 kr per säsong i uthyrningsavgift efter förmedlingsavgift till Skistar, vilket även MN uppgett. Det framgår dock av ingivna handlingar att det då inte har tagits hänsyn till kostnader för själva driften av bostadsrätten. EN har ingivit en uppställning av kostnader förenliga med bostadsrätten. Dessa synes dock inte endast ha tagit i beaktande kostnaden för uthyrning utan även för kostnad när bostadsrätten nyttjats för egen rekreation, d.v.s. en kostnad som inte bör medräknas vid beräkningen av ev. avkastningsnetto. Viss del av kostnaden får anses motsvara det värde det innebär för EN att kunna nyttja bostadsrätten.

Enligt bodelningsförrättaren har MN emellertid inte lyckats visa att bostadsrätten, mot EN:s bestridande har lämnat ett positivt netto genom uthyrning. De kostnadsposter som EN tagit upp framstår som fullt rimliga till sin art. Det har dock inte ingivits något tillräckligt underlag för att visa att det fanns en skuld per brytdagen som ska beaktas. Det saknas enligt bodelningsförrättaren grund för att ta hänsyn till ev. underskott efter brytdagen då det inte rör sig om kostnader för att bevara egendomen som föranletts av en förvaltningsplikt. De kostnaderna får beaktas genom avräkning från avkastningen på bostadsrätten.

4. Fastigheten Eldstenen 5

Följande är ostridigt

Parterna är överens om att fastigheten utgör EN:s enskilda egendom med anledning av gällande äktenskapsförord.

Följande är tvistigt

Såsom talan slutligen framställts i denna del av MN görs gällande att oaktat nämnda förordnande i äktenskapsförordet ska viss del av fastighetens värde ingå i bodelningen. Jämkning av äktenskapsförordet enligt 12 kap. 3 § ÄktB görs dock inte gällande.

EN har bestritt ovan.

Parterna har i allt väsentligt slutligt anfört följande till stöd för sina ståndpunkter.

MN

Parterna blev sambor 1992 och MN började samma år som en del i hushållets utgifter att betala av på EN:s lån i fastigheten. Under tiden 1992 – 2012 har parterna tillsammans amorterat på fastighetslånen med 513 966 kr. Makarnas lön gick inledningsvis in på ett gemensamt konto på SHB, senare ICA-konto. Därifrån gick delar av lönen in på ett gemensamt utgiftskonto, först i SHB och senare ICA-banken.

MN bör kompenseras med i genomsnitt 12 000 kr per år från 1994 och 19 år framåt, såsom förkovran av EN:s enskilda egendom då hon – såsom hon får förstås – har stått för hälften av ovan nämnda amorteringar.

MN åberopar bilaga 1 a till sitt yttrande den 25 juli 2017 samt bilaga 9 till sitt yttrande daterat i mars 2014 (2015 bodelningsförrättarens rättelse) som stöd för att hon har amorterat på fastighetslånen.

Därtill har fastigheten renoverats under åren 2005-2013 för 90 336 kr med medel från ett gemensamt konto i ICA-banken, till vilket var kopplat ett AMEX-kort. Kvitton finns bevarade. Dessutom har mellan åren 1994 – 2012 utförts renoveringar och ombyggnader på fastigheten om ett belopp om sammanlagt 830 338 kr. Till stöd för detta har MN åberopat bilaga 1 b till sitt yttrande den 25 juli 2017. Några kvitton har inte ingivits.

Då nämnda renoveringar och ombyggnader medfört en ökning av värdet av EN:s enskilda egendom ska MN gottgöras för detta i bodelningen genom jämkning.

EN

EN bestrider MN:s yrkande om jämkning. Han bestrider att MN varit med och betalat amorteringar eller bekostat några renoveringar. För det fall MN köpt in något som använts till renoveringar har EN betalat övriga kostnader så att dessa kan gå i avräkning mot MN:s insats. MN har bidragit med ca 8 500 kr i månaden till familjens utgifter och det kan därför inte anses vara så att hon har amorterat på fastighetslånen. EN har bidragit med ca 20 000 – 40 000 kr mer per månad än vad MN har gjort.

Beträffande renoveringskostnaderna har renoveringar som gjorts inte varit värdehöjande. Kök och badrum var ca 30 år gamla när de renoverades, varför en renovering av dessa inte kan anses vara värdehöjande utan snarare ett återställande av värdet. Samtliga större renoveringar har gjorts genom utökat lån på huset och den inglasade uteplatsen har finansierats av EN:s enskilda medel. Giftorättsgodset har använts till löpande omkostnader. EN kan inte vitsorda de belopp som gjorts gällande för renoveringar.

EN menar även att han inte har fått ersättning för nyttjandet av den enskilda egendomen

(fastigheten) vilken han borde ha fått eftersom den är avkastning av enskild egendom. EN bestrider således sammanfattningsvis att jämkning ska ske.

Bodelningsförrättarens bedömning

MN har inte yrkat jämkning av äktenskapsförordet enligt 12 kap. 3 § ÄktB och detta ska därför inte prövas av bodelningsförrättaren.

Frågan då är om det i övrigt finns någon grund för jämkning eller skevdelning i aktuellt fall. Den allmänna jämningsregeln i 12 kap. 1 § ÄktB kan under vissa omständigheter medföra att en skevdelning ska ske. Denna bestämmelse kan dock inte tillämpas på så sätt att en make får mer av den andra makens egendom än vid en likadelning utan innebär endast att en make får behålla mer av sin egendom än vid en likadelning. Den allmänna jämningsregeln är således inte tillämplig.

Enligt 11 kap. 4 § ÄktB kan under vissa omständigheter kompensation utgå – eller vederlag – till den andre maken. Inte heller denna bestämmelse är dock tillämplig vid situationer som det aktuella, d.v.s. när det påstås att make med egna tillgångar – giftorättsgods eller enskild egendom - förbättrat den andres egendom av något slag eller betalning av den andres skulder.

Då det inte gjorts gällande någon annan grund för jämkning eller gottgörelse ska MN:s yrkande inte vinna bifall. Fastigheten Eldstenen 5 ska således i enlighet med mellan parterna upprättat äktenskapsförord fullt ut anses som enskild egendom. Någon jämkning ska inte ske och inte heller ska någon kompensation utgå med anledning av ev. amorteringar och renoveringar.

5. Bankmedel

Följande är ostridigt

Bankmedel på MN:s konto i ICA Banken om 21 198 kr utgör gifterättsgods. Bankmedel på EN:s konto hos Handelsbanken om 279 kr utgör enskild egendom. Vidare att bankmedel om 63 236 kr på EN:s konto 2 hos Avanza tillhör de gemensamma barnen och således inte ska ingå i bodelningen.

Följande är tvistigt

- Att bankmedlen på EN:s konton i ICA Banken, konto i Skandiabanken och konto 1 och 3 hos Avanza utgör hans enskilda egendom.
- Att bankmedlen på MN:s enskilda konto i ICA-banken, konton i Handelsbanken, konto i Swedbank, Avanza, Ackelius och Ancoria utgör hennes enskilda egendom.

EN

Samtliga konton som han tidigare har angivit och som står i hans namn utom konto nr 1 och nr 2 hos Avanza tillhör EN och har gjort det sedan före äktenskapets ingående och därför är de hans enskilda egendom. Konto nr 1 hos Avanza har ENKAB som kontoinnehavare och medlen är också bolagets egendom, varför dessa medel inte ska ingå i bodelningen då de är att betrakta som enskild egendom. Beträffande medlen på kontot i Skandiabanken utgörs de av tjänstepension från tidigare arbetsgivare.

EN har inkommit med underlag avseende sina konton i ICA Banken och saldo per brytdagen, se bilaga till yttrande via mail av den 27 april 2016.

EN bestrider att banktillgodohavandena på MN:s konto i Handelsbanken, som per brytdagen uppgick till 45 052 kr, skulle utgöra hennes enskilda egendom. EN har i denna del gjort gällande att alla MN:s banktillgodohavanden är gifterättsgods, såvida det inte kan visas att medlen funnits före äktenskapets ingående i september 1994.

MN

MN bestrider att banktillgodohavandena på EN:s konton i ICA Banken, Skandiabanken och hos Avanza skulle utgöra hans enskilda egendom, såvida han inte kan visa att medlen funnits före äktenskapets ingående.

MN har inkommit med underlag avseende sina konton i ICA Banken, Swedbank och Handelsbanken per brytdagen, se bilaga till yttrande via mail av den 30 april 2015.

Kontona med nr 356 934 292, nr 437 013 448, nr 833 280 708 i Handelsbanken fanns före äktenskapets ingående och ska därmed utgöra enskild egendom, se bilaga 12 och 13 till yttrande i mars 2014 (2015). Kontot i Handelsbanken med nr 669 923 508 har öppnats med medel från de ovan nämnda kontona och därför utgör det ersättningsegendom och avkastning från dessa konton. Medlen på detta konto ska därför anses utgöra enskild egendom.

Beträffande kontot i Swedbank härrör tillgodohavandena från hennes tidigare bosparkonto i Handelsbanken och därmed utgör enskild egendom, se bl.a. bilaga 14 till yttrande i mars 2014 (2015) jämfört med redovisat kontoutdrag från Swedbank i bilaga till yttrande via mail av den 30 april 2015.

Slutligen har EN tagit ut behållningen om 1 389 kr på det gemensamma kontot med nr 342 016 121 i Handelsbanken efter brytdagen. Dessa medel ska därför ingå i bodelningen, se bilaga 15 till yttrande i mars 2014 (2015).

Bodelningsförrättarens bedömning

Bodelningsförrättaren hänvisar till vad som anförts under p. 2 ovan bevisbörd och beviskrav gällande påstående om enskild egendom och ev. surrogat. Vid en sammanvägd bedömning av vad parterna anför och det underlag som givits in angående bankkonton och därpå stående medel gör bodelningsförrättaren följande bedömning.

MN får anses ha visat med tillräcklig grad att medlen på Swedbank härrör från HSB Bosparkonto som bevisligen fanns vid tillfället när äktenskapsförordet upprättades. Av ingivet kontoutdrag framgår att det inte är frågan om ett konto som MN använt för

insättningar och uttag. Det synes även ha växt endast genom sparränta över åren. Då beloppet stämmer överens med att det ursprungliga beloppet om ca. 12 000 kr, vilket ostridigt utgjorde enskild egendom, växt endast genom sparränta (avkastning) får nuvarande medel om 16 782 kr till sin helhet anses som enskild egendom.

Vad gäller övriga bankkonton och därpå stående medel gör bodelningsförrättaren bedömningen att ingendera av parterna, mot den andre partens bestridande, lyckats visa att nuvarande bankmedel utgör antingen kvarvarande enskild egendom alternativt avkastning eller surrogat därav. I vissa fall har parterna visat att bankkonton funnits sedan äktenskapsförordets upprättande. Dock går det inte med tillräcklig grad av säkerhet följa ev. ursprunglig enskild egendom eller för den delen en obruten surrogationskedja. Parterna har under årens lopp haft inkomster som är att se som giftorättsgods och som mycket väl kan ha medfört ett sparande i olika utsträckning och en sammanblandning med ev. enskild egendom. Övriga konton ska således anses utgöra giftorättsgods i bodelningen. MN har inte heller lyckats visa att EN, mot hans bestridande, har tagit ut pengar från gemensamt konto i Handelsbanken som han således skulle ha redovisningsplikt för.

6. Värdepapper

EN

EN ägde inte några andra värdepapper utöver aktierna i det egna bolaget per brytdagen. Dessa aktier ska inte tas med i bodelningen med anledning av att de är enskild egendom, som tidigare anförts.

MN

MN hade aktier per brytdagen till ett värde om 7 170 kr, inkommit med uppgifter om värdet på sina aktier per brytdagen, se bilaga till yttrande via mail den 30 april 2015. Den 17 juli 2013 ägde Maria 200 st aktier Cloetta B samt 300 st aktier Duroc B till ett värde av totalt 7 170 kr.

Aktierna köptes av medel som MN hade då äktenskapsförordet skrevs. Pengarna kom

ursprungligen från sparande i HSB, som fördes över till Swedbank. Aktieinnehavet fördes herefter över till SHB. Härifrån togs 30 000 kr ut till aktieköp. Aktierna är således enskild egendom, se bilaga 4 till yttrande från juli 2017.

Bodelningsförrättarens bedömning

Mot EN:s bestridande kan inte MN anses ha visat att aktierna utgör enskild egendom genom surrogat med det underlag som ingivits. Återigen hänvisas till bodelningsförrättarens resonemang som anförts under p.2 angående bevisbörda och beviskrav. Aktierna ska således anses utgöra giftorättsgods i bodelningen.

Värdet av aktieinnehavet i bodelningen beräknas enligt följande då hänsyn ska tas till latent realisationsvinstbeskattning.

Värdetiden sätts till sista december 2016 då denna tidpunkt använts även vid värdering av EN:s aktiebolag. I avsaknad av anskaffningsvärde har schablonmetoden använts, vilken innebär att 20 % av försäljningspriset används som anskaffningsvärde.

Uträkningen blir då som följer:

200 st Cloetta B à 27,70 kr = 5 540 kr

300 st Duroc B à 15,27 kr = 4 581 kr

Totalt försäljningspris = 10 121 kr

Anskaffningskostnad: 20 % x 10 121 kr = 2 024 kr

Skatteberäkning: 10 121 kr – 2 024 kr = 8 097 kr x 30 % = 2 429 kr

MN:s aktieinnehav ska således tas upp till ett belopp om 10 121 kr – 2 429 kr = 7 692 kr.

7. Pensionsförsäkringar

Följande är ostridigt

Parterna är överens om att EN:s tjänstepension från tid han var projektanställd inte ska ingå i bodelningen. Vidare råder ingen tvist kring att MN:s privata pensionssparande om 56 717 kr ska ingå i bodelningen såsom giftorättsgods.

EN har därutöver redovisat ett pensionssparande enligt följande:

- Tjänstepensionskonto i Avanza bank med nr 50287197 med saldo per brytdagen om 1 247 000 kr ägt av ENKAB med EN som förmånstagare.
- IPS-konto i Avanza bank med nr 2048890 med saldo per brytdagen om 1 636 000 kr, avsatta när EN bedrev den enskilda firman.

Följande är tvistigt

Parterna är oense om huruvida EN:s pensionssparande som härrör från hans enskilda firma och aktiebolag ska utgöra hans enskilda egendom eller ej. För det fall pensionssparandet ska ingå i bodelningen är parterna oense till vilket belopp de ska tas upp.

EN

I första hand görs gällande att pensionssparandet på IPS-kontot utgör enskild egendom och därför inte ska ingå i bodelningen. IPS-kontot ägs av EN, kontot är dock enskild egendom eftersom IPS-kontot är avkastning från den enskilda firman som genom surrogat är enskild egendom. Därför utgör behållningen enskild egendom.

I andra hand görs gällande att den del av avsättningen som motsvarar vad EN har erhållit såsom anställd i tjänstepensionsförsäkringspremie, inte ska ingå i bodelningen.

Anledningen är att EN istället för fast anställning med tjänstepensionsrätt, valde att ta konsultjobb. Hans förmåner bör ej av enbart det skälet ingå i bodelning. Enligt beräkningen i inlagan av den 13 mars 2015 ska avrundat endast 270 000 kr av behållningen på IPS-kontot ingå i bodelningen. Avräkning ska ske med schablonskatt (56%) då Eriks övriga pensioner ger honom sådana inkomster att han får betala full statlig skatt. Värdet blir således 118 800 kr.

I tredje hand, för det fall hela behållningen ska ingå i bodelningen, ska avdrag för 56 % skatt också ske, varför värdet ska anses utgöra 720 000 kr i bodelningen.

Vad gäller det tjänstepensionskonto som ägs av ENKAB görs följande gällande.

- a) Avsättningarna inte överstiger vad som utgår enligt för i branschen gällande kollektivavtal.
- b) Att behållningen på kontot utgör en tjänstepensionsförsäkring tecknad mellan ENKAB och Avanzabank och att avtalet förskriver tillämpning av bestämmelserna i 58 kap. 6, 10 och 13 §§ Inkomstskattelagen, d.v.s. utbetalningen ska ske som pension under lägst 5 år och ska beskattas som inkomst av tjänst. Vidare att försäkringen inte är återköpsbar.
- c) Att för det fall ENKAB med EN:s godkännande skulle säga upp avtalet avseende pensionsrätten, är de medel som bolaget i så fall i egenskap av ägare till försäkringen erhåller bolagets egendom. Aktierna är enskild egendom, varför värdet av försäkringen aldrig ens vid sådant förfogande skulle kunna bli giftorättsgods.

MN

EN:s pensionssparande som härrör från avsättningar ur hans aktiebolag utgör inte enskild egendom. Pensionsavsättningarna är inte att jämföra med avkastning från ett bolag. Pensionsavsättningarna kommer från bolaget, som är giftorättsgods, varför även pensionsavsättningarna är giftorättsgods.

Vidare ska EN:s tjänstepensionsrättigheter ingå i bodelningen oavsett om dessa ägs av honom själv eller om de ägs av bolaget då EN i egenskap av ensam aktieägare har ett bestämmande inflytande över försäkringen och i praktiken bara behöver samtycke av sig själv för att förfoga över försäkringen.

MN har bestritt att EN:s pensionssparande på IPS-kontot ska jämkas på sätt EN gjort gällande.

Bodelningsförrättarens bedömning

Bodelningsförrättaren börjar med ett pröva om pensionssparandet på IPS-kontot ska ingå i bodelningen eller ej samt till vilket belopp den ska tas upp för det fall den bedöms ingå i bodelningen.

Med hänsyn till vad som ovan beslutats ifråga om att den enskilda firman och dess avkastning ska anses som giftorättsgods kan inte EN:s invändning om att pensionsavsättningen ska ses som enskild egendom vinna bifall.

Vidare är EN ostridigt ägare av IPS-kontot, vilket i sig utgör en presumtion för att rättigheten faller utanför 10 kap 3 § 1 st.p ÄktB. Vad EN anfört till stöd för pensionsförsäkringen ändå ska undantas från bodelningen utgör enligt bodelningsförrättaren inte grund för att undanta den från bodelningen. Inte heller är det visat att det föreligger sådana omständigheter som medför att jämningsregeln i 10 kap. 3 § 3 st. ÄktB ska tillämpas. EN:s pensionssparande på IPS-kontot ska således ingå i bodelningen till sitt fulla värde med beaktande av latent inkomstskatt.

Vad gäller tjänstepension som ägs av ENKAB görs följande bedömning.

Med hänsyn till vad som ovan beslutats ifråga om att ENKAB och dess avkastning ska anses som giftorättsgods kan inte EN:s invändning om att pensionsavsättningen ska ses som enskild egendom vinna bifall.

Vidare ska enligt 10 kap 3 § första stycket Äkt B rättigheter som inte kan överlåtas eller som i annat fall är av personlig art inte ingå i bodelningen om det skulle strida mot vad som gäller för rättigheten.

Det torde vara ostridigt att det är fråga om en företagsägd tjänstepensionsförsäkring. Det har inte klargjorts att det är frågan om en tjänstepensionsförsäkring med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande eller om förmånstagaren kan förfoga över den.

Bodelningsförrättaren utgår dock i den fortsatta bedömningen att det föreligger en presumtion p.g.a. ägarförhållandet att det är frågan om en rättighet som i.o.f.s. faller

under bestämmelsen i 10 kap. 3 § ÄktB.

Frågan är då om det ändå finns skäl att låta försäkringen ingå i bodelningen för att förmånstagaren, i detta fall EN, har ett bestämmande inflytande i bolaget som tecknat försäkringen.

Av förarbetena till den sista ändringen av 10 kap. 3 § ÄktB framgår att om den försäkrade t.ex. i egenskap av ensam aktieägare har det bestämmande inflytandet över arbetsgivaren, så att han i praktiken bara behöver samtycke av sig själv för att förfoga över försäkringen, faller hans rätt enligt försäkringen dock troligen utanför detta stycke. Detsamma gäller om arbetsgivaren har medgett den anställda så stor frihet att bestämma om försäkringen, att någon begränsning i förfoganderätten till förmån för arbetsgivaren inte finns. (prop. 1997/98:106 s. 61).

I aktuellt fall är EN ostridigt ensam aktieägare i ägarbolaget. Han har således ett bestämmande inflytande och behöver i praktiken bara samtycke av sig själv för att förfoga över försäkringen. Det har inte heller framkommit någon omständighet som visar på att det finns någon begränsning i förfoganderätten till förmån för arbetsgivaren som skulle kunna ändra på denna bedömning.

Då det inte i övrigt föreligger omständigheter som medför att tjänstepensionen ska undantas från bodelningen eller jämkas enligt 10 kap. 3 § 3 st. ÄktB är det bodelningsförrättarens bedömning att tjänstepensionen ska ingå i bodelningen.

Vad gäller till vilket värde pensionsförsäkringarna ska tas upp till i bodelningen med beaktande av latent inkomst skatt godtar bodelningsförrättaren EN:s uppfattning om beräknad skattesats mot bakgrund av det samlade pensionssparande EN har i dagsläget som uppgår till drygt 5, 2 miljoner. Avdrag för en latent skatt motsvarande 56 % av värdet ska således avgå.

Detta medför följande värden i bodelningen av parternas pensionssparande.

Tjänstepensionskontot i Avanza bank med nr 50287197 upptas till ett värde om
 $1\,247\,000 \text{ kr} \times 44 \% = 548\,680 \text{ kr}$.

IPS-konto i Avanza bank med nr 2048890 upptas till ett värde om $1\,636\,000 \text{ kr} \times 44 \% = 719\,840 \text{ kr}$.

MN:s privata pensionssparande upptas till ett värde om $56\,717 \text{ kr} \times 60 \% = 34\,030 \text{ kr}$.

8. Fordran på ENKAB

Följande är tvistigt

MN har gjort gällande att EN hade en fordran mot ENKAB vid brytdagen som uppgick till 113 319,70 kr.

EN har vitsordat att det vid utgången av 2012 fanns en fordran mot bolaget men att pengarna betalades ut i till EN i januari och i maj 2013, dvs innan brytdagen. Till stöd för detta har ingivits underlag över utdelning och återbetalning till EN i januari och maj 2013, se bl.a. bilaga 13b till yttrande av den 8 september 2017.

Bodelningsförrättarens bedömning

MN har mot EN:s bestridande och den utredning som ingivits inte lyckats visa att det förelegat en fordran per brytdagen. Någon fordran mot ENKAB ska således inte tas upp i bodelningen.

9. Kontanta medel

Följande är tvistigt

MN har gjort gällande att EN per brytdagen hade 75 000 kr kontanta medel förvarade i ett kassaskåp i fastigheten Eldstenen 5. Kontanterna har därefter flyttats till EN:s bankfack i Handelsbanken.

EN har bestritt att haft kontanta medel per brytdagen som påstås.

MN

Hon kontrollerade innehållet i kassaskåpet 2013-05-12. Då fanns där 75 000 kr i kontanter. Den 14 maj fanns inte några kontanter kvar. Det vitsordas att EN inte hade något eget bankfack, men den 3 maj 2013 fanns en transaktion motsvarande kostnaden för att öppna ett bankfack i aktiebolagets namn. Bankfacksavgiften är betald och bokförd samma dag. I oktober, november och december samma år satte EN in kontant 10 000 kr varje månad på SHB. Detta var delinsättningar från kontanterna från kassaskåpet, se bilaga 5 till yttrande från juli 2017.

EN

Han har aldrig haft något bankfack och inte heller några kontanta medel per brytdagen i något kassaskåp som MN påstår.

Bodelningsförrättarens bedömning

MN får anses ha bevisbördan för sitt påstående om att EN per brytdagen haft ytterligare medel i form av kontanter uppgående till 75 000 kr per brytdagen. Mot EN:s bestridande kan MN inte anses ha visat sitt påstående i denna del. Några kontanta medel ska således inte upptas i bodelningen.

10. Uttag ur enskilda firman

Följande är tvistigt

MN har gjort gällande att EN gjort uttag ur den enskilda firman under år 2009, som kallats lön, med sammanlagt 234 000 kr, fastän EN tid levde på avgångsvederlag. MN har inkommit med underlag där det framgår att uttag benämnt lön gjorts från EN:s konto i den enskilda firman, se bilaga 7 till yttrande i augusti 2014. MN har yrkat att EN ska redovisa var dessa medel tagit vägen och så som hon får förstås yrkat att något sorts vederlag ska utgå om så inte görs.

EN har bestritt yrkandet och anfört att medlen spenderats under resans gång. Han bestrider att han skulle givit bort pengar eller liknande.

Bodelningsförrättarens bedömning

Uttagen ligger ca. 4 år tillbaka i tiden från brytdagen. Summan i sig ger inte belägg för att det skulle vara orimligt att medlen spenderats genom sedvanliga levnadsomkostnader under tiden fram till brytdagen. Sammanfattningsvis MN har således inte lyckats visa att det föreligger grund för vederlag.

11. Lösöre

Följande är tvistigt

Parterna har ingivit omfattande förteckningar över bohag och annat lösöre i äktenskapet. Förteckningar och skrifter har utväxlats. Parterna som företrätts av ombud har beretts tillfälle och därtill uppmanats av bodelningsförrättaren att träffa överenskommelse om en fördelning av bohaget och övrigt lösöre. Parterna har inte lyckats komma överens om en fördelning av lösöret. Vidare har parterna inte kommit överens om vilket lösöre som finns och inte heller om vilket värde lösöret har.

MN har inkommit med en uppskattning om att lösöret uppgår till ett sammanlagt värde om 478 600 kr. MN har vidare yrkat på att EN bör lösa ut henne från lösöret. Någon

värdering från sakkunnig har dock inte ingivits.

EN har bestritt att lösöre skulle vara värt så mycket som MN påstår. Vidare har EN anfört att en fördelning av lösöret bör ske och att han inte i något fall är beredd att utge ersättning till MN för lösöre.

Bodelningsförrättarens bedömning

I bodelningen saknas tillförlitlig utredning om omfattningen av lösöret och värdet av densamma. Ingen av parterna har ingivit en oberoende värdering och har inte heller påkallat detta från bodelningsförrättaren. Med hänsyn till de kostnader som detta skulle innebära har inte heller bodelningsförrättaren på eget bevåg inhämtat en värdering. Därtill har beaktats att parterna inte varit överens om vilket lösöre som funnits vid brytdagen. Utredning saknas således för bodelningsförrättaren att tvångsvis föranstalta om lösöret i bodelningen.

Med anledning av ovan beslutar således bodelningsförrättaren att det ev. lösöre som parterna ändå är överens om och respektive part innehar, tillskiftas innehavaren. Lösöre som parterna inte enats om och således inte fördelats sinsemellan, tillskiftas dem med fortsatt samäganderätt med hänvisning till möjlig försäljning enligt samäganderättslagen alternativt att parterna finner en lösning genom avtal efter lottdragning, budgivning, inbördes auktion eller byten.

12. Myntsamlingen

Följande är tvistigt

Parterna är inte överens huruvida en myntsamling är att anse som enskild egendom eller om den överhuvudtaget funnits i EN:s ägo per brytdagen.

MN

Myntsamlingen som befann sig i Eriks kassaskåp och som upptas i hans hemförsäkring är hans egendom och inte hans fars, som EN tidigare påstått. Hon ingivit underlag för att myntinsamlingen fanns upptagen i hemförsäkringen hos Länsförsäkringar efter

brytpunkten, se bilaga 3 till yttrande i augusti 2014. Myntsamlingen inköptes under åren 2000 till 2006 för sammanlagt 458 947 kr, se förteckning över inköp av mynt i bilaga 7 till yttrande från juli 2017. Myntsamlingen måste värderas per brytdagen. Värdet torde ha ökat. Vid brytdagen bör myntsamlingen i vart fall anses ha ett värde om 500 000 kr. Om EN har avhänt sig den till underpris faller transaktionen under ÄktB 11 kap. 4§.

EN

De aktuella guldmynten är inköpta under år 2011 och 2012. Myntsamlingen fanns inte kvar vid brytdagen då den såldes till hans far. Inköpet har finansierats av utdelningsmedel från ENKAB, d.v.s. surrogat för ingående enskild egendom. Redan av den omständigheten ska de 400 000 kr som EN erhöll av sin far i juni 2013 inte ingå i bodelningen, se underlag för köpet i bilaga 16 till yttrandet från september 2017.

Oavsett detta hade EN inte kvar de 400 000 kr per brytdagen då han spelat bort dem på trav.

Bodelningsförrättarens bedömning

Med hänsyn till vad som ovan beslutats ifråga om att ENKAB och dess avkastning ska anses som giftorättsgods kan inte EN:s invändning om att myntsamlingen i äktenskapet utgjort enskild egendom vinna bifall.

Nästa fråga blir då att bedöma om det är utrett att myntsamlingen funnits kvar vid brytdagen.

Det är ostridigt att EN i vart fall t.o.m. 2013-06-09 innehaft en myntsamling. EN gör gällande att han då sålt myntsamlingen till sin far Rudolf Näsström. Till stöd för detta har han ingivit ett kontantkvitto som är undertecknat av honom själv och daterat 2013-06-09. Vidare har han ingivit ett kontoutdrag från Handelsbanken tillhörande Rudolf Näsström och daterat 2013-06-07. Utdraget visar att det tagits ut ett belopp om 400 000 kr. När det gäller upprättande avtal m.m. mellan närstående som åberopas i en bodelning som den aktuella får bevisvärdet bedömas med viss försiktighet. Kontoutdraget visar dock ett uttag om 400 000 kr från Rudolf Näsströms konto endast

två dagar innan kontantkvittot är upprättat. Detta talar för att det har varit fråga om en överlåtelse såsom påstås av EN.

Det som talar emot att EN avhänt sig myntsamlingen redan i juni 2013 är det faktum att det i hemförsäkringen som står i EN:s namn i vart fall fram till 2015-06-01 funnits med försäkrad egendom benämnd myntsamling till ett värde om 450 000 kr. Vidare får det anses något märkligt att en affär av den magnituden synes ha gjorts kontant och inte genom överföring av medel via bankkonton. Om det hade gjorts på detta vis hade EN med enkelhet kunnat påvisa transaktionen.

Oavsett ovan kan det inte mot EN:s bestridande och med den utredning som han lagt fram anses utrett att myntsamlingen funnits kvar i hans ägo per brytdagen. Detta innebär att bodelningsförrättaren får utgå från att EN drygt en månad innan brytdagen sålt myntsamlingen och erhållit 400 000 kr härför. EN har därvid invänt att han inte hade kvar de 400 000 kr per brytdagen då han spelat bort dem på trav under den korta mellantidens mellan försäljningen och brytdagen. Detta framstår emellertid som en efterhandskonstruktion.

Oavsett detta är EN den som lättats kunnat föra bevisning om att han så kort innan brytdagen gjort av med 400 000 kr på trav. Han får således anses ha bevisbördan för sitt påstående om att de 400 000 kr har spenderats på så kort tid. En har inte inkommit mitt något underlag överhuvudtaget till stöd för sitt påstående. Han kan således inte anses ha visat att han spenderat försäljningssumman om 400 000 kr innan brytdagen.

Bodelningsförrättarens bedömning är således att försäljningslikviden för myntsamlingen om 400 000 kr ska ingå i bodelningen.

MN har slutligen gjort gällande att myntsamlingen har gått upp i värde och per brytdagen i vart fall var värd 500 000 kr samt om EN får anses ha avhänt sig den för 400 000 kr har han sålt den till underpris och vederlagsreglerna i 11 kap. 4 § ÄktB blir tillämpliga.

Någon värdering av myntsamlingen har inte ingivits. Bodelningsförrättaren har inte heller inhämtat någon värdering av den anledningen att ingen av parterna påstår sig ha densamma i sin ägo. EN har dock ingivit utdrag utvisande utvecklingen av guld sedan juni 11 till den 10 juni 2013, se bilaga 16 till yttrande från den 8 september 2017. Av utdraget framgår att guld hade en negativ värdeutveckling under 2013 jämfört med värdet från mitten av 2011 till under 2012. Med hänsyn till detta kan 400 000 kr inte anses som ett orimligt pris för myntsamlingen i juni 2013. Mot bakgrund av vad som nu anförts finner bodelningsförrättaren att det inte finns förutsättningar för att tillämpa vederlagsreglerna i 11 kap. 4 § ÄktB på aktuell transaktion.

13. Fordon

I denna del råder inte längre någon tvist då parterna är överens om att MN har en Saab 9 000 av årsmodell 1987 som utgör giftorättsgods och att fordonets värde är 3 000 kr. Vidare är parterna överens om att EN ska tillskiftas Saaben till ett värde om 3 000 kr i bodelningen. Något annat fordon ska inte medtas i bodelningen.

14. SKULDER

EN har redovisat en skuld utgörandes lån med fastigheten Eldstenen 5 om totalt 387 000 kr samt lån tagna mot pant i Brf Bear Lodge om totalt 2 335 000 kr. MN har inte redovisat några skulder. Som bodelningsförrättaren uppfattat det råder det ingen tvist i denna del.

Bodelning och lottläggning

Erik Näsström

Tillgångar (giftorättsgods)

ENKAB

Bear Lodge

Eldstenen 5

Konto Handelsbanken

ICA 9270-273 246 1 (1/2)

ICA 9270-656 830 5

ICA 9270-660 331 3

Avanza

Pension Avanza nr 50287197

Pension Avanza nr 2048890

Försäljningslikvid myntsamling

GG

843 630 kr

2 840 700 kr

EE

X kr

297 kr

137,50 kr

20 716 kr

56 931 kr

79 000 kr

548 680 kr

719 840 kr

400 000 kr

Totalt

5 509 634,50 kr

Skulder

Bear Lodge

Eldstenen 5

Totalt

2 335 000 kr kr

0 kr

387 000 kr

Tillgångar –skulder

3 174 634,50 kr

Maria Näsström

Tillgångar (giftorättsgods)	GG	EE
ICA 9270-571 43 08	30 709 kr	
ICA 9270-273 246 1 (1/2)	137,50 kr	
HB 342 016 121	1 389,50 kr	
HB 356 934 292	4 660 kr	
HB 669 923 508	37 000 kr	
HB 833 280 708	1 873 kr	
HB 437 013 448	1 605 kr	
Swedbank		16 782 kr
Avanza	50 687 kr	
Ackelius	40 000 kr	
Ancoria	72 093 kr	
Aktieinnehav	7 692 kr	
<u>Pension</u>	<u>34 030 kr</u>	
<u>SAAB 9000</u>	<u>3 000 kr</u>	
Totalt GG	284 876 kr	
Skulder		
	0 kr	
Totalt	0 kr	
Tillgångar – skulder	284 876 kr	

Andelsberäkning

Total behållning av giftorättsgods att fördela:
3 174 634,50 kr + 284 876 kr = 3 459 510,50 kr

Vardera parts andel av giftorättsgods att fördela:
50 % av 3 459 510,50 kr = 1 729 755 kr (avrundat)

Lottläggning/Fördelning

Erik Näsström (ska ha andel motsvarande 1 729 755 kr)

Tillgångar (giftorättsgods)

ENKAB	843 630 kr
Bear Lodge	2 840 700 kr
ICA 9270-656 830 5	20 716 kr
ICA 9270-660 331 3	56 931 kr
Avanza	79 000 kr
Pension Avanza nr 50287197	548 680 kr
Pension Avanza nr 2048890	719 840 kr
<u>Försäljningslikvid myntsamling</u>	400 000 kr
SAAB 9000	3 000 kr
Lån Bear Lodge	- 2 335 000 kr
<u>Bodelningslikvid till MN</u>	<u>- 1 447 742 kr</u>
Totalt	1 729 755 kr

Maria Näsström (ska ha andel motsvarande 1 729 755 kr)

Tillgångar (giftorättsgods)

ICA 9270-571 43 08	30 709 kr
ICA 9270-273 246 1	275 kr
HB 342 016 121	1 389,50 kr
HB 356 934 292	4 660 kr
HB 669 923 508	37 000 kr
HB 833 280 708	1 873 kr
HB 437 013 448	1 605 kr
Avanza	50 687 kr
Ackelius	40 000 kr
Ancoria	72 093 kr
Aktieinnehav	7 692 kr
<u>Pension</u>	<u>34 030 kr</u>
<u>Bodelningslikvid från EN</u>	<u>1 447 742 kr</u>
Totalt	1 729 755 kr (avrundat)

Klander

Part som vill klandra denna bodelning har att vid Västmanlands tingsrätt väcka talan mot andra parten inom fyra (4) veckor efter delfående av bodelningshandlingen.

Försittes denna tid, är rätten till talan förlorad.

Västerås 2018-07-10

Marcus Rudstamom / Bodelningsförrättare

BERÄKNING AV BODELNING EFTER ÄNDRINGAR I DOM

Bodelningslikvid 1 550 449,50 kr

BOUPPTECKNING

Erik Näsström		Maria Näsström	
<i>Tillgångar</i>		<i>Tillgångar</i>	
ENK AB	843 630,00 kr	Konto HB -292	4 660,00 kr
Bostadsrättslägenheten	2 840 700,00 kr	Konto HB -508	37 000,00 kr
IPS-kontot	621 102,00 kr	Konto HB -708	1 873,00 kr
Tjänstepensionskontot	237 019,00 kr	Konto HB -448	0,00 kr
Eldstenen 5	0,00 kr	Avanza	50 687,00 kr
Handelsbanken	0,00 kr	Ackelius	40 000,00 kr
Ica -830 5	20 716,00 kr	Ancoria	72 093,00 kr
Ica -331 3	56 931,00 kr	Aktieinnehav (endast Duroc)	3 482,00 kr
Avanza	79 000,00 kr	Pension	34 030,00 kr
Myntsamling	400 000,00 kr	Ica -43 08	30 709,00 kr
Ica -246 1 (50 %)	137,50 kr	Ica -246 1 (50 %)	137,50 kr
		Konto HB -121	1 389,50 kr
		Bil	3 000,00 kr
SUMMA	5 099 235,50 kr	SUMMA	279 061,00 kr
<i>Skulder</i>		<i>Skulder</i>	
Bostadsrättslägenheten	-1 725 000,00 kr	Saknar skulder	0,00 kr
SUMMA	-1 725 000,00 kr	SUMMA	0,00 kr
NETTO	3 374 235,50 kr	NETTO	279 061,00 kr

ANDELSBERÄKNING

Total behållning att fördela	3 653 296,50 kr
Giftorättsandel	1 826 648,25 kr
Avrundat	1 826 648,00 kr

LOTTLÄGGNING

Erik Näsström		Maria Näsström	
<i>Har rätt till ett värde av</i>		<i>Har rätt till ett värde av</i>	
Giftorättsandel	1 826 648,00 kr	Giftorättsandel	1 826 648,00 kr
<i>Tilldelas</i>		<i>Tilldelas</i>	
ENK AB	843 630,00 kr	Konto HB -292	4 660,00 kr
Bostadsrätt Bear Lodge	2 840 700,00 kr	Konto HB -508	37 000,00 kr
IPS-kontot	621 102,00 kr	Konto HB -708	1 873,00 kr
Tjänstepensionskontot	237 019,00 kr	Avanza	50 687,00 kr
Ica -830 5	20 716,00 kr	Ackelius	40 000,00 kr
Ica -331 3	56 931,00 kr	Ancoria	72 093,00 kr
Avanza	79 000,00 kr	Aktieinnehav (endast Duroc)	3 482,00 kr
Myntsamling	400 000,00 kr	Pension	34 030,00 kr
Bil	3 000,00 kr	Ica -43 08	30 709,00 kr
		Ica -246 1	275,00 kr
Avräkning skulder	-1 725 000,00 kr	Konto HB -121	1 389,50 kr
Bodelningslikvid till Maria Näsström	-1 550 449,50 kr	Bodelningslikvid från Erik Näsström	1 550 449,50 kr
Öresavrundning	-0,50 kr		
SUMMA	1 826 648,00 kr	SUMMA	1 826 648,00 kr

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se